

Uppföljning 2021 Program Social Hållbarhet - ökat innanförskap

Kommunstyrelse

2022-03-15

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Måluppfyllelse indikatorer	5
2.1	Arbete och sysselsättning.....	5
2.2	Utbildning	6
2.3	Boende	7
3	Uppföljning av programmets prioriterade målområden.....	8
3.1	Tidiga insatser för barn och unga.....	8
3.1.1	<i>Aktiviteter från Social Översiktsplan .....</i>	<i>8</i>
3.1.2	<i>Aktiviteter från Trygg i Kungälv .....</i>	<i>12</i>
3.2	Hälsa	14
3.2.1	<i>Aktiviteter från Social Översiktsplan .....</i>	<i>14</i>
3.2.2	<i>Aktiviteter från Funktionshinderplanen .....</i>	<i>19</i>
3.2.3	<i>Aktiviteter från Äldreplanen .....</i>	<i>25</i>
3.3	Boende	26
3.3.1	<i>Aktiviteter från Social Översiktsplan .....</i>	<i>26</i>
3.3.2	<i>Aktiviteter från Äldreplanen .....</i>	<i>29</i>
3.4	Utbildning	30
3.4.1	<i>Aktiviteter från Social översiktsplan .....</i>	<i>30</i>
3.4.2	<i>Aktiviteter från Funktionshinderplanen .....</i>	<i>32</i>
3.5	Arbete och sysselsättning.....	34
3.5.1	<i>Aktiviteter från Social Översiktsplan .....</i>	<i>35</i>
3.5.2	<i>Aktiviteter från Funktionshinderplanen .....</i>	<i>42</i>
3.6	Demokrati och civilsamhälle	43
3.6.1	<i>Aktiviteter från Social översiktsplan .....</i>	<i>43</i>
3.6.2	<i>Aktiviteter från Funktionshinderplanen .....</i>	<i>45</i>
3.7	Trygghet.....	46
3.7.1	<i>Aktiviteter från planen Trygg i Kungälv .....</i>	<i>47</i>
4	Sammanfattning indikatorer och målområden	52
5	Slutsats.....	54

1 Inledning

Förord

Programmet för social hållbarhet är en av många processer som kan bidra till ett mer hållbart Kungälv och bidra till innanförskapet. Likväl som att det inte är entydigt hur ekologisk eller ekonomisk hållbarhet definieras är det heller inte självklart, varken inom kommunen, förvaltningen eller i planeringspraktiken, hur begreppet social hållbarhet bör förstås och omsättas till praktisk handling.

Uppföljningen av programmet bidrar till denna diskussion genom att på ett översiktligt sätt samla olika förhållningssätt och metoder, åtgärder och insatser utifrån ett bredare planeringsperspektiv, med specifikt fokus utifrån budgetdirektiv samt uppdrag från beredningen i programmet.

Förvaltningens verksamheter genomför aktiviteter och åtgärder vilket sker inom ramen för programmet för social hållbarhet och kommunstyrelsens budgetdirektiv. Rapporten lyfter fram läget för ett antal övergripande målområden samt åtgärder och insatser som berör arbetet med social hållbarhet.

Ambitionen är att resultatet ska kunna utveckla och inspirera till fortsatt arbete både i enskilda verksamheter och i bredare samverkan mellan flera externa aktörer, forskningsinstitut (RISE) och civilsamhället.

Bakgrund

Programmet Social hållbarhet – ökat innanförskap antogs av kommunfullmäktige den 19 december 2019 (Dnr KS2019/0202). Programmet gäller från 2020 till 2027. Det är ett långsiktigt och visionärt dokument, med fokus på vad Kungälvs kommun ska uppnå kring ökad social hållbarhet och innanförskap. Programmet har fyra underliggande planer:

- Social översiktsplan,
- Äldreplan
- Funktionshinderplan
- Trygg i Kungälv.

Planerna förtydligar programmets mer övergripande formuleringar. De sträcker sig fram till 2023 med utblick mot 2027.

2021 års uppföljning är den första uppföljningen av programmet för social hållbarhet och kommer att utvecklas under kommande års uppföljningar, till och med 2027.

Om uppföljningen av programmets målområden

Programmet är indelat i sju målområden:

- Tidiga insatser för barn- och unga
- Hälsa
- Boende
- Utbildning
- Arbete och sysselsättning
- Demokrati och civilsamhälle
- Trygghet

I denna uppföljning redovisas utfallet per målområde. Aktiviteterna kommer från de fyra olika planerna Social översiktsplan, Äldreplan, Funktionshinderplan och Trygg i Kungälv.

Planerna har sinsemellan olika fokus och kompletterar varandra inom ramen för programmet. Varje plan har därför inte alltid aktiviteter inom programmets sju målområden.

När planerna togs fram lades även politiska uppdrag in som berör respektive målområde. De aktiviteter som är politiska uppdrag förtydligas särskilt i rapporten. Sammantaget bidrar aktiviteterna från respektive plan till att stärka den sociala hållbarheten i Kungälv.

Aktiviteternas status beskrivs med följande symboler:

Streck — = Ej påbörjad (startdatum ligger längre fram i mandatperioden)

Pågående, grön = Arbete med genomförandet pågår

Pågående, gul = Arbete med genomförandet pågår, med avvikelser

Avslutat, grön bock = Genomförandet klart enligt plan

Avslutat, röd bock = Genomförandet avslutat med avvikelser

Försenat, rött utropstecken = Genomförandet inte avslutat och har passerat planerat avslutningsdatum

2 Måluppfyllelse indikatorer

Från Programmet Social Hållbarhet:

Kungälv ska inom samtliga områden ligga i paritet med de bästa och mest kostnadseffektiva kommunerna i Sverige.

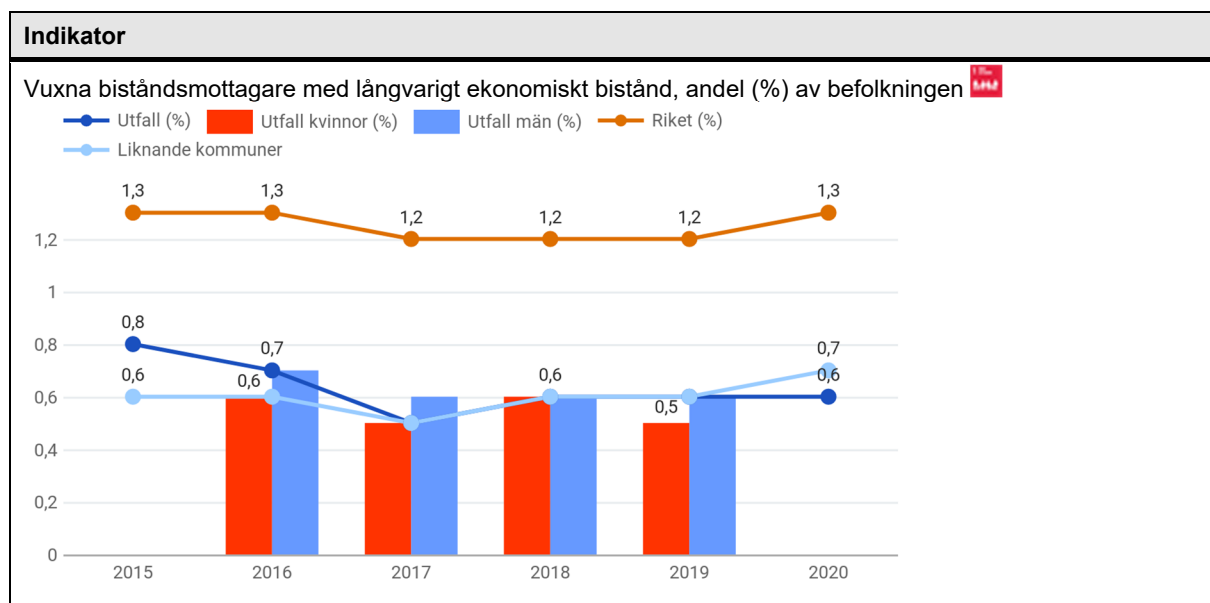
- Vår indikator är att 0,5 procent av befolkning (18 år och äldre) har långvarigt ekonomiskt bistånd. Utifrån kategorin övergripande liknade kommun var medelvärdet 0,6 procent. Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt bistånd ska vara högst 0,5 procent innan 2027.
- Vår indikator är att 1,5 procent av den registrerade arbetskraften (25 - 64 år) varit arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd under minst sex månader. Utifrån kategorin övergripande liknade kommun var medelvärdet 2,2 procent. Andelen långtidsarbetslöshet (25 – 64) år ska vara högst 1,5 procent innan 2027.
- Vår indikator är att 90,8 procent av elever i åk 9 är behöriga till yrkesprogram vid gymnasiet. Utifrån kategorin övergripande liknade kommun var medelvärdet 89 procent. Behörighet till yrkesprogram vid gymnasiet ska vara lägst 92 procent innan 2027.
- Vår indikator är att 170 hushåll har antingen socialt kontrakt eller annan typ av socialt boende i Kungälv kommun. Antalet hushåll med sociala kontrakt eller annat typ av socialt boende ska minska med minst 40 procent.

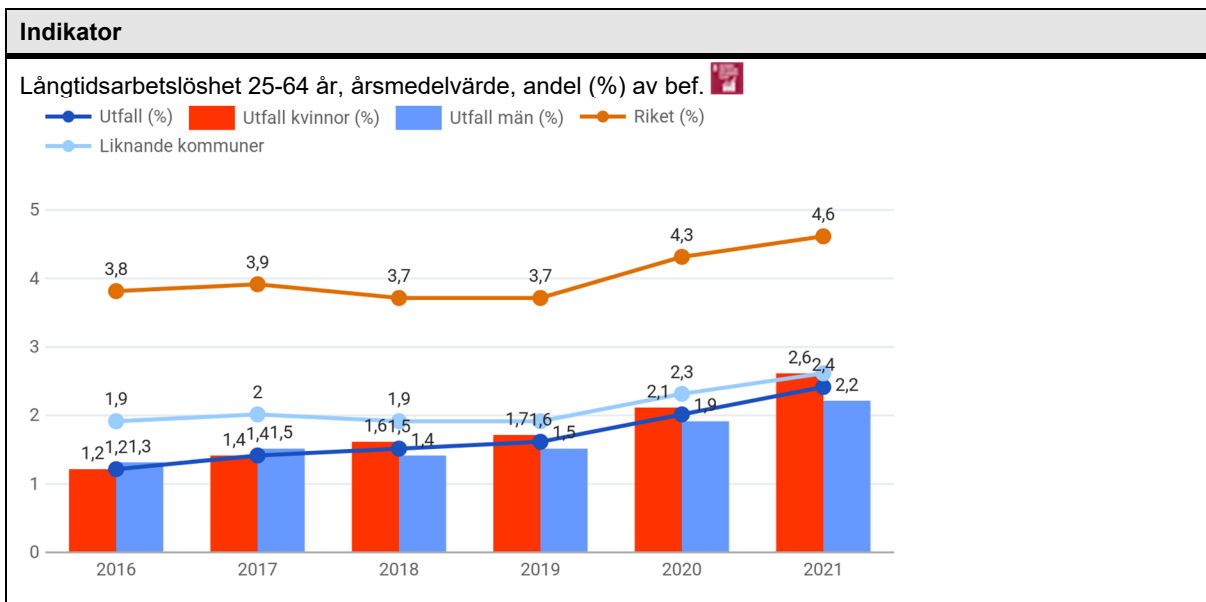
2.1 Arbete och sysselsättning

För indikatorn *Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd* saknas fortfarande data för 2021 i Kolada. 2020 hade dock Kungälv lägre andel personer med långvarigt försörjningsstöd (0,6 %) än riket (1,3 %). Det är i princip samma nivå som kommuner med liknande socioekonomiska förhållanden. Kungälv ligger bland de 25 % bästa kommunerna i riket.

Könsuppdelad statistik för 2020 saknas i Kolada och därmed också i tabellen nedan.

Långtidsarbetslösheten var 2,4% under 2021. Det är två procentenheter under genomsnittet för riket (4,6%) och något under kommuner med liknande socioekonomiska förhållanden (2,6%). Kungälv ligger bland de 25 % bästa kommunerna i riket.

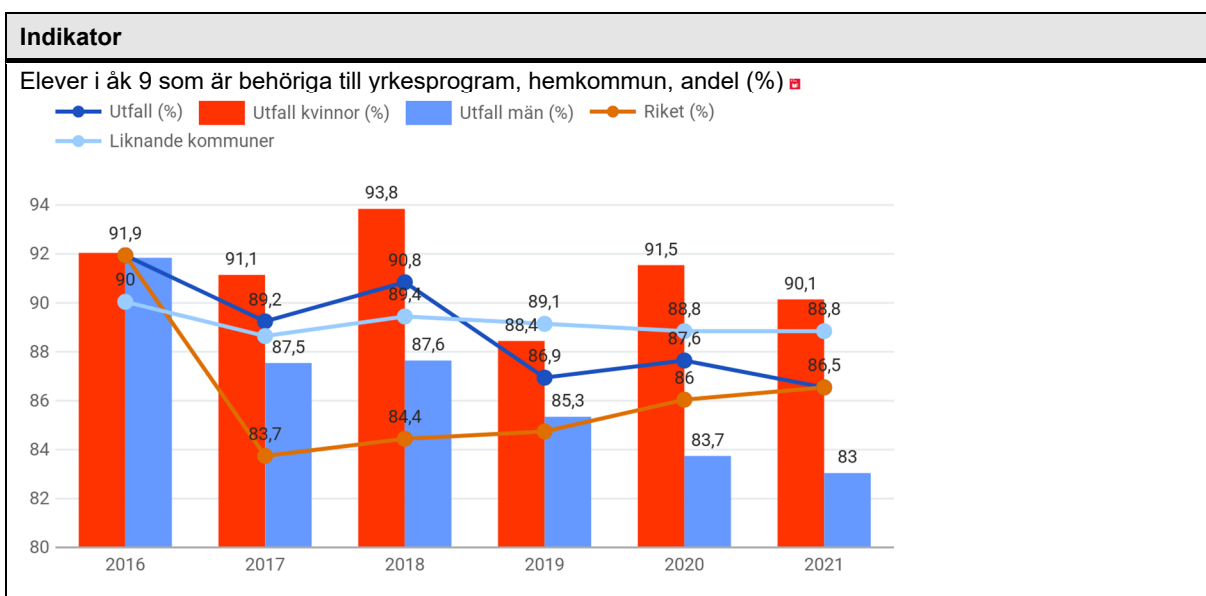

2.2 Utbildning

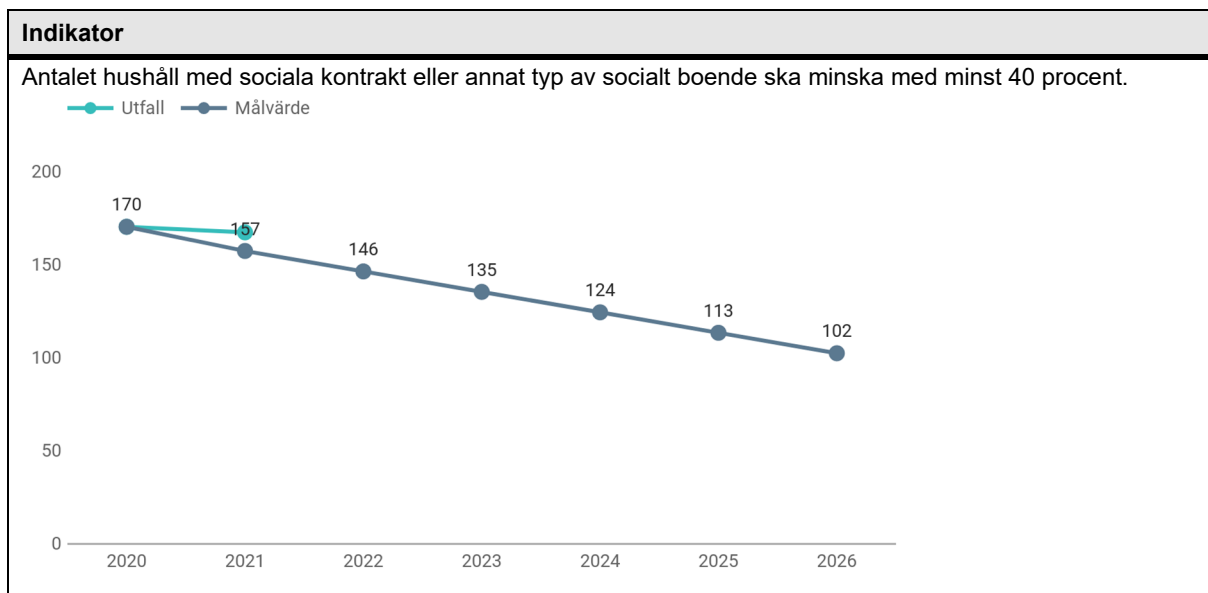
Elever som blir behöriga till och går klart gymnasiet har bättre förutsättningar att komma in i arbetslivet och att klara sig i samhället. Indikatorn behörighet till gymnasiet mäter behörighet till ett yrkesprogram (program som har lägst behörighetskrav och därmed indikerar ”behörighet till gymnasiet”).

Sedan 2018 har Kungälvs kommun en negativ trend för skolresultaten. De är dock bättre jämfört med riket. Jämfört med socioekonomiskt liknande kommuner är skolresultaten i Kungälv sämre. År 2021 var andelen behöriga till gymnasiet totalt 86,5 procent i Kungälvs kommun. Skillnaden mellan könen var 7,1 procent, där 83,0 procent bland pojkarna samt 90,1 procent bland flickorna var behöriga till gymnasiet. Kungälv kommun ligger här inte bland de 25 % bästa kommunerna utan i mittensegmentet.

2.3 Boende

Vid antagandet av Programmet för Social Hållbarhet i december 2019 hade 170 hushåll antingen socialt kontrakt eller annan typ av socialt boende i Kungälv kommun. I december 2021 hade 167 hushåll socialt kontrakt eller annan typ av boende vilket är en marginell minskning.

3 Uppföljning av programmets prioriterade målområden

Nedan följer en redovisning av programmets sju målområden med tillhörande aktiviteter.

För varje målområde presenteras en detaljerad redovisning av de aktiviteter som utförts inom respektive målområde, utifrån respektive plan.

3.1 Tidiga insatser för barn och unga

Programmets beskrivning av målområdet Tidiga insatser för barn och unga:

Barn och unga är en prioriterad målgrupp, forskning pekar på möjligheten att skapa goda och sunda vanor ökar ju tidigare dessa initieras. Fokus är på att uppnå goda livsvillkor och levnadsvanor genom tidig upptäckt, samverkan och tidiga åtgärder.

- *Tillvarata föräldraengagemang och befintliga nätverk - fler vuxna kring barn och unga.*
- *Generella insatser kring goda levnadsvanor bland barn och unga, med särskilt fokus på allmän drogprevention. • Insatser kring barn- och ungdomars psykiska ohälsa via fortsatta integrerade satsningar (ex familjecentrerat arbetssätt).*
- *Tydliga samverkansformer mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård, förskola och skola med inriktning på gemensamt ansvarstagande, tydlig rollfördelning samt vid behov överföra information mellan myndigheter utifrån vårdnadshavares eller individens samtycke.*
- *För en objektiv, rättvis och effektiv handläggning via digitalisering skapa en enkel väg in till myndighetskontakter*

3.1.1 Aktiviteter från Social Översiktsplan

3.1.1.1 Tidiga insatser barn och unga

Beskrivning

Social översiktsplans delmål kring tidiga insatser är:

- Främja hälsosam uppväxt.
- Effektivisera och höja kvalitén i det förebyggande arbetet.
- Utvecklad samverkan mellan de olika aktörer som finns kring barn och unga.

3.1.1.1.1 Politiskt uppdrag: 5. Intensifiera arbetet med den psykiska ohälsan och otryggheten bland elever (SÖP)

5. Intensifiera arbetet med den psykiska ohälsan och otryggheten bland elever (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
Arbete pågår, Uppdrag 5 Beskrivning Arbete pågår och följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet - rapport 1.	Inom skolans systematiska kvalitetsarbete berör den första rapporten skolornas arbete med normer, värden och trygghet. Denna rapport redovisas under våren för UBL och kommunstyrelsen. Fullföljda studier är en av de viktigaste faktorerna för att motverka psykisk ohälsa. Sektorn deltar i ett antal nätverk som syftar till att förbättra samverkan och samordna insatser mellan myndigheter och organisationer som arbetar med barn och unga. SIMBA - teamen består av en barnpsykolog från primärvården samt representanter från elevhälsan och socialtjänsten. Målet med projektet är att barn och unga med psykisk ohälsa och deras vårdnadshavare ska erbjudas tidiga och samordnade insatser genom samverkan och optimal hantering på rätt nivå. Syftet

Aktivitet	Kommentar
	<p>är att utveckla och etablera en modell som bygger på samverkan mellan elevhälsan, socialtjänsten och hälso- och sjukvården inom första linjen samt en konsultationsmodell för samverkan med specialistnivån. Exempel på tidiga insatser som sektorn arbetar med finns inom områdena främjande, förebyggande och riktade. Det rör sig bland annat om kompetenshöjande insatser till personal kring ledarskap i klass-rummet, bemötande av NP-problematik, lågaffektivt bemötande till känslolastiga barn, elevhälsomöten, närvaroteam samt att skolpsykolog kan arbeta med föräldrastöd till vårdnadshavare.</p> <p>Familjehuset Klippan är ett samarbete mellan vårdcentralen Kusten, Västra Götalandsregionen och Kungälv kommun som är en mottagning för barn och unga, 6-18 år, och deras familjer. Hit kan målgruppen vända sig för stöd och behandling. Klippan är numer inte längre ett projekt utan del av ordinarie verksamhet.</p> <p>Under 2022 kommer förvaltningen intensifiera arbetet med att starta upp ett familjecentrerat arbetssätt i Komarken.</p> <p>Under året har TMR (Träning för medveten närvaro och resiliens) utvärderats. Satsningen på TMR har varit en del av grundskolans trygghetsskapande arbete och TMR går från projektform till ordinarie verksamhet.</p>

3.1.1.1.2 *Politiskt uppdrag: NY 2021 Översyn och samordning inom det förebyggande arbetet (SÖP)*

NY 2021 Översyn och samordning inom det förebyggande arbetet (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>Stärka och utveckla samordningen inom det förebyggande arbetet</p> <p>✓ Beskrivning Kartlägga allt förebyggande arbete främst för barn och ungdomar. Målet är att effektivisera samt höja kvalitén i förebyggande arbetet.</p>	<p>Utifrån budgetdirektiv 2021 - 2022 ges förvaltningen i uppdrag att genomföra översyn och samordning inom det förebyggande arbetet. Enligt förvaltningens verksamhetsplan 2021 – 2022 innefattar uppdraget att stärka och utveckla samordningen inom det förebyggande arbetet. Allt förebyggande arbete främst för barn och ungdomar ska kartläggas. Målet är att höja kvalitén i det förebyggande arbetet.</p> <p>Kartläggningen och översynen följer tidsplan utifrån antaget uppdragsdirektiv. Omvärldsanalys genomfördes under första kvartalet via insamling av goda exempel från andra svenska kommuner samt sammanställning av aktuell lagstiftning, utredningar och inriktningsdokument. Via enkät och intervjuer med 60-tal professionella har främjande, förebyggande och riktade insatser 0-19 år i Kungälv kommun kartlagts. Vidare har volymer och resurser utifrån förebyggande perspektivet samlats in. För att få ett brukarperspektiv har 1600 vårdnadshavare svarat på en öppen enkät vid skolans digitala plattform Unikum. 30 vårdnadshavare som mött Familjehuset/Utförarenheten har svarat på en fördjupad enkät samt erbjudits möjlighet att delta i intervju. Underlag för kartläggningen är även svaren från LUPP-undersökningen, där 418 elever i årskurs 8 samt 194 elever vid årskurs 2 Mimerns Hus gymnasium medverkat.</p> <p>Utifrån kartläggningen kommer rekommendationer ges kring vilka aktiviteter förvaltningen behöver arbeta med framåt för att öka samordningen inom det förebyggande arbetet för barn och ungdomar i syfte att höja kvaliteten och öka tillgängligheten. Kartläggningen är inne i en slutfas och kommer slutföras första kvartalet 2022.</p>

3.1.1.1.3 *Insats: Tillvarata föräldraengagemang och befintliga nätverk – fler vuxna kring barn och ungdomar*

Aktivitet	Kommentar
<p>Erbjuda generella föräldrautbildningar till föräldrar med barn i åldern 3-12 år.</p> <p>▶</p>	<p>Utförarenheten, Familjecentralen samt Familjehuset Klippan har totalt genomfört 6 föräldrautbildningar i programmet Alla Barn i Centrum (ABC). Målgrupp är föräldrar med barn i åldern 3-12 år. Under 2021 har instruktörer utbildats i ABC-tonår.</p>

Aktivitet	Kommentar
<p>Beskrivning I samverkan med Familjecentralen Fyren och Familjehuset Klippan erbjuda generella föräldra-utbildningar till föräldrar med barn i åldern 3 -12 år. Ansvar: ToS samt BoL</p>	

3.1.1.1.4 *Insats: Insatser kring barn och ungdomars psykiska ohälsa via fortsatta integrerade satsningar*

Aktivitet	Kommentar
<p>Riktad kompetensutveckling mot förskolans personal kring barn och ungdomars psykiska ohälsa.</p> <p> Beskrivning Ansvar BoL</p>	<p>Inom förskolan har ett stödmaterial om tidiga insatser tagits fram tillsammans med en handledning. Stödmaterialiet är tänkt att användas av pedagoger i förskolan och i pedagogisk omsorg och syftar till att tidigt påbörja insatser för att stödja barn i behov av mer anpassningar och stöd i sin utveckling. Fokus är på att utveckla och anpassa lärmiljön.</p> <p>En implementering av stödmaterialiet pågår sedan augusti 2021 och kommer att avslutas i maj 2022. Samtliga personal i förskolan deltar. En viktig del är att sprida kunskap och förståelse för de orsaker som kan finnas till att ett barn kan behöva tidiga insatser i förskolan, till exempel psykisk ohälsa, funktionsnedsättningar, sjukdom eller social problematik i hemmet.</p>
<p>Med förskolan som arena utveckla lättillgängliga och flexibla insatser för att främja och förebygga barns psykiska hälsa.</p> <p> Beskrivning Med förskolan som arena utveckla lättillgängliga och flexibla insatser för att främja och förebygga barns psykiska hälsa. Prioriterat är att utveckla arbetssätt mellan förskola, socialtjänst och barnavårdscentralen (BVC). Ansvar BoL.</p>	<p>När det gäller att utveckla arbetssätt mellan förskola, socialtjänst och barnavårdscentralen (BVC) har detta utvecklingsarbete försenats på grund av pandemin men väntas starta under 2022.</p> <p>Under 2021 har förankring kring familjecentrerat arbetssätt i Komarken fortlöpt. Goda exempel från Göteborgs Stad samt övriga regionen har samlats in.</p>

3.1.1.1.5 *Insats: Tydliga samverkansformer mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård, förskola och skola med inriktning på gemensamt ansvarstagande, tydlig rollfördelning samt vid behov överföra information mellan myndigheter utifrån vårdnadshavares eller individens samtycke.*

Aktivitet	Kommentar
<p>Utveckla modell kring systematisk uppföljning av social hållbarhet och tidiga insatser.</p>	<p>Via Västra Götalandsregionen är medel beviljade för ett projekt om social investering - Systematisk Uppföljning Social Hållbarhet (SMASH). Utifrån innovationspartnerskap med RISE kartläggs tidigare arbete och en översikt har gjorts kring befintliga mål och indikatorer. Syftet är att utveckla en långsiktig systematik för att utifrån politiska mål kunna följa upp effekten av enskilda</p>

Aktivitet	Kommentar
<p> Beskrivning Under tidsperioden 2020 - 2023 utveckla modell kring systematisk uppföljning av social hållbarhet och tidiga insatser. Projekt sker i samverkan med Västra Götalandsregionen, Kungälv kommun och Mölndals Stad. Ansvar ToS.</p>	<p>insatser. Första lärande exempel är nystartade Kompetenscentrum samt pågående utvecklingsarbete kring missbruksvård. Övergripande mål är att ta fram hållbara indikatorer och koppla detta till samhällsekonomiska värden. Projektet planeras pågå till och med 2023-12-31.</p>
<p>Stärka första linjen i att möta psykisk ohälsa genom att vidareutveckla det påbörjade arbetet samverkansteam för barn och unga med psykisk ohälsa.</p> <p> Beskrivning Stärka första linjen i att möta psykisk ohälsa genom att vidareutveckla det påbörjade arbetet samverkansteam för barn och unga med psykisk ohälsa. Ansvar SIMBA.</p>	<p>Vid Familjehuset Klippan har arbetet med att samordna insatser till barn och unga med lindrig psykiskohälsa och deras familjer fortsatt. Under 2021 har 586 barn och unga med familjer varit på minst ett besök på Familjehuset Klippan. Inom ramen för den integrerade samverkan på Familjehuset Klippan har socialtjänsten erbjudit råd och stödsamtal på service till 146 familjer med barn i åldern 6-18 år. Drygt 120 familjer har lotsats direkt till kommunens råd och stödsamtal på service utan någon annan kontakt på Familjehuset Klippan. Under 2021 genomfördes 29 grupper riktade till föräldrar och barn på Familjehuset Klippan. De flesta grupperna under våren genomfördes digitalt men under hösten hölls grupperna fysiskt på Familjehuset Klippan i mindre format. Kommunen erbjöd en föräldrastödsgrupp ABC 6-12 år digitalt och en föräldrastödsgrupp ABC Tonår på plats under året. Utöver detta erbjöds föräldrastöd digitalt genom Föräldrawebben i kommunens försorg. Under 2021 har 2208 besök genomförts, 829 gruppbesök och 352 videobesök.</p> <p>Under 2021 har 76 barn och ungdomar varit aktuella för samverkan på Familjehuset Klippan genom SIMBA-teamet som består av representation från primärvård (Kustens vårdcentral/Familjehuset Klippan), elevhälsa och socialtjänst vilket möjliggör koordinerade och samordnade insatser.</p> <p>Familjehuset Klippan och Kungälv kommun kommer även fortsättningsvis vara delaktiga i det nationella TSI (Tidiga, Samordnade, Insatser) projektet då intresset är fortsatt stort kring den integrerade samverkan mellan kommun och primärvård som arbetats fram i Kungälv under projektiden.</p>
<p>Personer med behov av samordnade insatser ska erbjudas en samordnad individuell plan (SIP).</p> <p> Beskrivning Personer med behov av samordnade insatser ska erbjudas en samordnad individuell plan (SIP). Ansvar SIMBA.</p>	<p>Implementering av samordnad individuell plan (SIP) är ett prioriterat område i SIMBAS samverkansplan. Återkommande arbete pågår för att få hälso- och sjukvården samt kommunens aktörer att upprätta SIP och använda IT-tjänsten SAMSA. I regionala- och delregionala uppföljningar konstateras att det finns stora förbättringsområden kring upprättande av SIP utifrån kommunens samtliga berörda verksamheter. I dagsläget saknas statistik över antalet upprättade planer vilket försvårar uppföljning. Målet på sikt är att det ska göras fler SIP:ar både lokalt och regionalt.</p>
<p>Utveckla fortsatta integrerade insatser i samverkan med förskola, skola, socialtjänst och primärvård.</p> <p> Beskrivning Med Familjecentralen Fyren och Familjehuset Klippan som plattform utveckla fortsatta integrerade insatser i samverkan med förskola,</p>	<p>För att få en översyn och samordning inom det förebyggande arbetet har en kartläggning kring insatser genomförts utifrån perspektiven främjande, förebyggande och riktat. Vidare har representanter som på olika sätt arbetar med barn- och ungdomar tillfrågats. Totalt har ca 60 personer har intervjuats. För att komplettera översynen genomfördes en föräldraenkät via skolans plattform Unikum. Enkäten riktade sig till samtliga vårdnadshavare vid kommunens grundskolor. Totalt svarade 1588 personer. En fördjupad enkät och intervjuer gjordes till föräldrar som möter Familjehuset Klippan eller på Utförarenheten.</p> <p>Kartläggningen ska möjliggöra utvecklade koordinerade och samordnade insatser mellan förskola, skola, socialtjänst och hälso-sjukvård.</p>

Aktivitet	Kommentar
skola, socialtjänst och primärvård. Ansvar BoL samt ToS.	
<p>Vidareutveckla SSPF kring ungdomar som riskerar att hamna i ett utanförskap som innefattar kriminalitet och droger.</p> <p> Beskrivning Vidareutveckla Samverkan socialtjänst, skola, fritid och polis (SSPF) kring ungdomar som riskerar att hamna i ett utanförskap som innefattar kriminalitet och droger. Ansvar BoL samt ToS.</p>	<p>Styrgruppen för SSPF tog beslut om en ny arbetsprocess "lokala SSPF" vid årsskiftet 2020-2021. Lokala SSPF innebär att SSPF koordinators möte genomförs lokalt inom varje enhet (högstadieskola, Sandbackaskolan, Mimers Hus gymnasium) var 4:e vecka. Syftet är att kunna prata individärenden som inte är möjligt i arbetsgruppsmötena med SSPF. Det innebär ett öppnare samtal och därmed ökad möjlighet att tidigt fånga upp oro kring individer.</p> <p>Lokala SSPF har lett till ökad kunskap och förståelse för SSPF-arbetet samt att individärendena ökat. Vid årsskiftet 2021/2022 fanns 17 pågående samtycken, 9 stycken hade avslutats under året. Slutsats är att det under 2021 varit ett ökat inflöde av samtycken samt att fler samtycken har avslutats.</p> <p>Det har varit en svårighet varit att få samtycken från vissa vårdnadshavare när de informeras om att polis och socialtjänst får ta del av uppgifter som lämnas om individen. Inför 2022 finns det tankar på att i vissa fall initialt begränsa omfattningen av samtycke, till att enbart skola och fritid delar information, för att fånga upp dessa individer.</p>
<p>Fortsatt arbete med hemmaplanslösningar i samverkan mellan socialtjänst och skola.</p> <p> Beskrivning Fortsatt arbete med hemmaplanslösningar i samverkan mellan socialtjänst och skola, där syfte att förebygga externa kostnadskrävande placeringar. Ansvar BoL samt ToS.</p>	<p>På både nationell och regionalnivå finns en utvecklad struktur som Kungälv kommun arbetar utifrån. Utifrån individuella fall finns en aktiv samverkan mellan skola och socialtjänst i Kungälv kommun för att så långt som möjligt hitta möjliga hemmaplanslösningar. Kostnadsutvecklingen följs noga av förvaltningen och redovisas i bokslutet..</p>

3.1.2 Aktiviteter från Trygg i Kungälv

3.1.2.1 Narkotika och missbruk

Beskrivning

Kungälv kommun följer kontinuerligt upp ungdomars drogvanor genom två undersökningar med olika tidsintervall - Centraförbundet för Alkohol och Narkotikaupplysning (CAN) och Lokal uppföljning av ungdomspolitik (LUPP). Lokala resultat från CAN:s drogvanundersökning 2019 visar 17 procent av eleverna på gymnasiet åk2 provat narkotika.

LUPP genomfördes hösten 2020. Det stora flertalet i åk8 uppger att de inte snusar, röker, dricker alkohol eller har använt narkotika (och andelen är i samtliga fall mindre än GR-snittet). Det stora flertalet åk8-elever har aldrig använt narkotika men 2 procent uppger att de har gjort det (3 procent tjejer, 2 procent killar). GR-snittet ligger på 4 procent för både tjejer och killar. Tidigare LUPP-undersökningar visar på samma resultat.

3.1.2.1.1 Insats: Insatser mot narkotika och missbruk

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Utifrån medborgarlöfte årlig informations-/kunskapskampanj till vårdnadshavare.</p>	<p>Alla vårdnadshavare till barn mellan 12-18 år fick broschyren "Så kan du som tonårsförälder minska risken att ditt barn börjar med droger" genom Unikum mars 2021.</p> <p>Trygga ungdomsmiljöer har med hjälp av ungdomar delat ut broschyren "Så kan du som tonårsförälder minska risken att ditt barn börjar med droger" Ca. 700st broschyrer delades ut i Björkås, Västra samt Östra porten, augusti 2021. Ca. 1300st broschyrer delades ut i Komarken, Ulvegårde, Tungevägen, bostäderna runt busstationen i Ytterby samt delar av Fontin, januari 2022.</p> <p>Samverkanspartners i samhällskontraktet kontaktades i maj 2021 för att hjälpa till med att sprida broschyren. Totalt 450st broschyrer levererades till 9 samverkanspartner i kommunen.</p> <p>Kommunens drogförebyggande nätverk har under hösten 2021 arbetat fram ett koncept där vårdnadshavare för elever i årkurs 8 bjuds in till ett föräldramöte för att bland annat få information från polis, Trygga ungdomsmiljöer och Utförarenhet gällande droger. Det planeras för dessa föräldramöten under vårterminen 2022.</p>
<p>▶ Fördjupad samverkan med Polisen kring drogproblematiken i kommunen.</p>	<p>Polisen och kommunen har utifrån konceptet "Trygg i" lagt ett stort fokus på narkotikaproblematiken och ett långsiktigt arbete. Medborgarlöftet som presenterades våren 2021 sträcker sig till 2023 och innefattar nedan aktiviteter.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minst 6 narkotikainsatser kopplade till platser som medborgarna upplever som otrygga. (Polis) • Att det nya drogförebyggande nätverket utvecklar ett årshjul med drogförebyggande aktiviteter riktat till vårdnadshavare och ungdomar i åldersspannet 12–18 år. Aktiviteterna kan bland annat bestå av återkommande riktade utskick, föräldramöten och kunskapshöjande information till skolpersonal. (Kommun) • Skolan ska arbeta systematiskt utifrån rutinen "En drogfri skola" för att verka för en drogfri skolmiljö. (Kommun) <p>Kommunpolisen är en av parterna i kommunens drogförebyggande nätverk och kommer tillsammans med Trygga ungdomsmiljöer samt utförarenheten informera/utbilda vårdnadshavare, kommunanställda samt externa parter om droger för att förebygga samt tidigare upptäcka missbruk.</p> <p>I det fortlöpande lägesbildsarbetet har polisen i sin operativa inriktning bland annat riktat sina resurser mot narkotika vid minst 40 veckor år 2021.</p>
<p>▶ Implementera riktlinjen "En drogfri skola".</p>	<p>Riktlinje "En drogfri skola" antogs av sektorledning Bildning och Lärande januari 2021. Utifrån riktlinjen har lokala rutiner tagits fram vid Mimers Hus gymnasium samt kommunens högstudier. Skolpersonal har fått information om de lokala rutinerna exempelvis på APT 2021. Drogförebyggande nätverk har startats upp med representanter från; grundskolan, gymnasiet, polisen, säkerhetsenhet, folkhälsan, ungdomsmottagningen, Trygga ungdomsmiljöer och utförarenheten. Fokus är att dela nulägesbilder samt genomföra framtaget drogförebyggande årshjul, som bland annat innefattar kompetensutveckling till personal, föräldramöten och informationsinsatser.</p>
<p>▶ Vidareutveckla samverkan Socialtjänst, skola, polis och fritid (SSPF).</p>	<p>Styrgruppen för SSPF tog beslut om en ny arbetsprocess "lokala SSPF" vid årsskiftet 2020-2021. Lokala SSPF innebär att SSPF koordinatör genomför ett SSPF möte lokalt inom varje enhet (högstadieskola, Sandbackaskolan, Mimers Hus gymnasium) var 4:e vecka. Syftet är att kunna prata individärenden som inte är möjligt i arbetsgruppsmötena med SSPF. Det innebär ett öppnare samtal och därmed ökad möjlighet att tidigt fånga upp oro kring individer.</p> <p>Lokala SSPF har lett till ökad kunskap och förståelse för SSPF-arbetet samt att individärendena ökat. Vid årsskiftet 2021/2022 fanns 17 pågående samtycken, 9 stycken hade avslutats under året. Slutsats är att det under 2021 varit ett ökat inflöde av samtycken samt att fler samtycken har avslutats.</p> <p>Det har varit svårt varit att få samtycken från vissa vårdnadshavare när de informeras om att polis och socialtjänst får ta del av uppgifter som lämnas om individen. Inför 2022 finns det tankar på att i vissa fall initialt begränsa omfattningen av samtycke, till att enbart skola och fritid delar information, för att</p>

Aktivitet	Kommentar
	fånga upp dessa individer.
<p>▶ Kungälv kommun och hälso- och sjukvården ska utveckla integrerade samverkansformer för att tidigt identifiera missbruk och stödja dessa ungdomar.</p>	<p>Hälso- och sjukvårdsstyrelsen har fördelat medel till hälso- och sjukvårdsnämnderna och HSNV har budgeterat för förstärkning av insatser för ungdomar och unga vuxna med missbruksproblematik. Den föreslagna modellen innebär att verksamheten på primärvårdsnivå ska bemannas med sjuksköterskor, socionomer, psykologer och läkare. Fokus är ett integrerat arbetssätt. Finansieringen är 50/50 mellan region och kommun. Under 2021 har planering intensifierats mellan regionhälsan och kommunerna. Kungälv Mini-Maria mottagning planeras öppna under hösten 2022.</p>
<p>▶ Ta fram en kompetensutvecklingsplan riktad mot barn och ungdomspersonal i kommunen.</p>	<p>Kommunens drogforebyggande nätverk har under hösten 2021 tagit fram information/utbildning material i narkotika. Målet är att höja kunskapen i ämnet och därigenom kunna förebygga samt tidigare upptäcka missbruk. Informationen/utbildningen innehåller en aktuell lokallägesbild gällande vilka droger som för tillfället förekommer bland ungdomar i Kungälv, grundläggande preparatkunskap, vilka varningssignaler man ska vara vaksamma på samt hur polisen/Trygga ungdomsmiljöer/Utförarenheten jobbar med frågan. Den innehåller även information om var man ska vända sig vid misstanke av missbruk eller behov av stöd.</p> <p>Planering pågår för utbildning av samtlig pedagogisk personal på kommunens tre högstadieskolor vårterminen 2022.</p>

3.2 Hälsa

Programmets beskrivning av målområdet Hälsa:

Hälsan hos en befolkning beror på många olika faktorer och kan ses som resultatet av ett samspel mellan individ och samhälle. Fokus är på att skapa förutsättningar för en god jämlik och jämställd hälsa i hela Kungälv kommun och minska de påverkbara hälsoklyftorna. Stimulera hälsosamma val och eget ansvar.

- *Främja seniorhälsa - ett aktivt liv utan ofrivillig ensamhet.*
- *Främja hälsan för personer med funktionsnedsättningar.*
- *Skapa förutsättningar för fysisk aktivitet i samverkan med samhällsplaneringen.*
- *Ett utvecklat samlat drogforebyggande arbete med särskilt fokus på att förmedla kunskap om skadlighet samt begränsa tillgängligheten.*

3.2.1 Aktiviteter från Social Översiktsplan

3.2.1.1 Hälsa

Beskrivning

Social översiktsplans delmål kring hälsa är:

- Främja psykisk hälsa och förebygga suicid.
- Främja goda levnadsvanor.

3.2.1.1.1 Politiskt uppdrag: NY 2021 Upprätta förslag för idrottscentrum med kostnader och genomförandetid

NY 2021 Upprätta förslag för idrottscentrum med kostnader och genomförandetid

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Upprätta förslag för idrottscentrum</p> <p>Beskrivning</p>	<p>Ett inriktningsbeslut är fattat i kommunfullmäktige 2 dec 2021. Uppdrag har getts från KF till ekonomiberedningen att arbeta in finansieringen av arenan i rambudget</p>

Aktivitet	Kommentar
<p>Utredningsarbete pågår rörande arenans innehåll, kostnader och finansiering.</p> <p>Arbetet sker i dialog med Idrottsrådet, föreningslivet, näringslivet och med fastighetsägare inom detaljplaneområdet.</p>	<p>2023-2026.</p> <p>Förvaltningens uppdrag är att baserat på rambudgeten arbeta in arenan i kommande investerings- och driftprogram för 2023-2026 med utblick 2027-2030.</p> <p>Genomförandet av uppdraget att upprätta förslag för idrottsarenan är klart.</p>

3.2.1.1.2 *Insats: Vuxnas psykiska hälsa*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Personer med missbruk, nedsatt psykisk hälsa och/eller komplex problematik ska erbjudas integrerade insatser.</p> <p>Beskrivning Ansvar SIMBA.</p>	<p>Kungälv kommun erbjuder samordning av vård- och stöd till alla personer med beroendeproblematik. Till personer med långvarig psykisk ohälsa erbjuds Individual Placement and Support (ISP), en evidensbaserad metod för att komma ut på arbetsmarknaden.</p> <p>Kommunen samfinansierar tillsammans med Ale och Stenungsund personligt ombud, som är ett stöd för personer med psykisk funktionsnedsättning. Verksamheten syftar till att personer med psykisk funktionsnedsättning ska få möjlighet att leva ett mer självständigt liv, med möjlighet att ta del av samhällets utbud av vård, stöd, service, rehabilitering och sysselsättning på jämlika villkor. Under 2021 har personligt ombud haft kontakt med 30 klienter från Kungälv.</p>
<p>▶ Öka kunskapen kring suicidpreventivt arbete.</p> <p>Beskrivning Kunskapen kring preventivt arbete behöver öka genom att utbilda medarbetare i att identifiera individer med suicidrisk och erbjuda rätt hjälp.</p> <p>Ansvar SIMBA.</p>	<p>Utgångspunkt kring arbetet med suicidprevention är VGR:s övergripande handlingsplan, konkretiserad via SIMBA:s delregionala handlingsplan. Utifrån denna plan och målet att öka kunskapen kring suicidprevention har Kungälv kommun gjort följande under 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Under våren genomfördes sex digitala föreläsningar kring psykisk livräddning som anordnades av Suicidprevention i Väst. Kungälv kommun och enheten för hälsofrämjande och förebyggande enheten samordnade anmälandet från hela regionen. Totalt deltog 900 personer från näringsliv, föreningsliv, hälso- och sjukvård samt skola och socialtjänst i Kungälv kommun. • I samverkan inom SIMBA har sektor Trygghet och Stöd utbildat två instruktörer Första Hjälpn Psykisk hälsa. I november genomförde instruktörerna sin första två-dagars utbildning för medarbetare. Inför 2022 fortsätter detta arbete. Satsningen möjliggörs via riktade stadsbidrag för suicidprevention.
<p>▶ Personer med behov av samordnade insatser ska erbjudas en SIP.</p> <p>Beskrivning Ansvar SIMBA.</p>	<p>Implementering av Samordnad Individuell Plan (SIP) är ett prioriterat område i SIMBAS samverkansplan. Återkommande arbete pågår kring att få hälso- och sjukvården samt kommunens aktörer att upprätta SIP och använda IT-tjänsten SAMSA. I regionala- och delregionala uppföljningar konstateras att det finns stora förbättringsområde kring upprättande av SIP utifrån kommunens samtliga berörda verksamhetsområde. I dagsläget saknas statistik över antalet upprättade planer vilket försvårar uppföljning. Ambitionen är att det ska göras fler SIP:ar både lokalt och regionalt.</p>

3.2.1.1.3 *Insats: Nollvision suicid*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Öka kunskapen kring suicidprevention.</p> <p>Beskrivning Kunskapen kring suicidprevention ska öka genom att utbilda</p>	<p>Utgångspunkt för arbetet med suicidprevention är VGR:s övergripande handlingsplan, som har konkretiserats via SIMBA:s delregionala handlingsplan. Utifrån denna plan och målet att öka kunskapen kring suicidprevention har Kungälv kommun gjort följande under 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Under våren genomfördes sex digitala föreläsningar kring psykisk

Aktivitet	Kommentar
<p>medarbetare i att identifiera individer med suicidrisk och erbjuda rätt hjälp. Ansvar SIMBA.</p>	<p>livräddning som anordnades av Suicidprevention i Väst. Kungälv kommun och enheten för hälsofrämjande och förebyggande enheten samordnade anmälandet från hela regionen. Totalt 900 deltagare med stor representation från näringsliv, föreningsliv, hälso- och sjukvård samt skola, socialtjänst i Kungälv kommun.</p> <ul style="list-style-type: none"> I samverkan inom SIMBA har vi utbildat instruktörer Första Hjälp Psykisk hälsa. I november genomförde instruktörerna första två-dagars utbildningen för medarbetare i vår kommun. Inför 2022 fortsätter detta arbete. Satsningen möjliggörs av de riktade stadsbidrag vi får för suicidprevention.

3.2.1.1.4 *Insats: Stimulera hälsosamma val och eget ansvar*

Aktivitet	Kommentar
<p> Genomför utåtriktade insatser kring hälsofrämjande och det egna ansvaret. Beskrivning Utifrån folkhälsoavtalet med Västra Götalandsregionen ska olika utåtriktade insatser kring hälsofrämjande och det egna ansvaret genomföras. Ansvar ToS.</p>	<p>Under 2022 har enheten för hälsofrämjande och förebyggande genomfört ett antal utåtriktade insatser.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kungälv kommun deltog i kampanjen "Balansera mera". Målet med kampanjen är att förebygga fallolyckor samt ge tips på balansgivande övningar. I samarbete med Rehabiliteringen filmades balansövningar och spred dessa på hemsida och sociala medier. Seniordag (190 visningar). Bra mat och bättre munhälsa för äldre (214 visningar). Spelberoende – det finns vägar ut ur beroendet (114 visningar). Levnadsvanor – från samhälle till biologi och tillbaka igen (144 visningar). Levnadsvanorna inklusive fysisk aktivitet är viktigare än du tror (130 visningar). I mars 2021 startades Facebook sidan Senior i Kungälv som i dagsläget har 115 följare. Uppföljning visar att inlägg nått över 1500 personer. Hygien-veckan – uppmärksamhetsvecka med fokus på basala hygienrutiner. Filmer i sociala medier med en läkare från en lokal vårdcentral fick 1476 respektive 1534 visningar totalt. I handdesinfektionsaktiviteten vid Mimers kulturhus testade 68 personer handdesinfektionsmaskinen. Anhörigdagen 2021 – kvällsföreläsningar till anhöriga under tre kvällar i början av oktober. Tillsammans är inlett en information- och utbildningskampanj gällande hälsosamma levnadsvanor. Arbetet sker tillsammans med Kungälv, Ale, Stenungsund, Tjörn & Öckerö kommun, Samordningsförbundet Älv och Kust, SIMBA samt Sjukhusen i Väster. Samverkan fortlöper under 2022.

3.2.1.1.5 *Insats: Hälsa och miljö*

Aktivitet	Kommentar
<p> Riktlinjer kring byggande i hälsosamma miljöer tas fram. Beskrivning Ansvar SoU.</p>	<p>Frågan om byggande i hälsosamma miljöer hanteras vid framtagande av detaljplaner. Det finns mycket lagstiftning på området i Miljöbalken, Plan- och bygglagen och Plan- och byggförordningen m.fl. lagar. Nyproducerade bostäder ska inte kunna byggas i ohälsosamma miljöer utifrån den lagstiftning som finns.</p> <p>En utmaning finns att styra användandet av befintliga lokaler som används som boende.</p> <p>Bedömningen är att riktlinjer kring byggande i hälsosamma miljöer inte behövs utan det hanteras i gällande lagstiftning i detaljplaneprocessen.</p>

3.2.1.1.6 *Insats: Skapa förutsättningar för fysisk aktivitet i samverkan med samhällsplaneringen*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Utreda möjligheterna till utegym, näridrottsplats och lekplats centralt i Kungälv. Beskrivning Ansvar SoU</p>	<p>Lekplats har färdigställts inom Kongahälla-området.</p>
<p>▶ Fortsatt arbete med skolgårdsprojekt. Beskrivning Ansvar SoU</p>	<p>En inventering av underhållsbehov på skolgårdar och förskolegårdar har gjorts. Utifrån den inventeringen har Trafik, gata, park påbörjat upprustning (inköp av lekutrustning och mindre åtgärder) på skolgårdar och förskolor.</p>
<p>▶ Vidmakthålla, underhålla och marknadsföra befintliga motionsspår, vandringsleder och allmänna bad. Beskrivning Ansvar SoU</p>	<p><u>Fontin</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Röjt sly och buskar kring 2,5:an och 5:an Markerat mot alla slingorna med tydliga märkta band samt nya riktningsskyltar Byggt ett aktivitets/träningsgolv i glänta för stretch, yoga, kroppsträning, träningsgrupper, lek och fika. Påbörjat att dika/schakta och nytt underlag på 2,5:an och 5:an. Nya grillar vid Svarte Mosse och Kolebacka <p><u>Bohusleden:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Nya spänger, 150 meter nedanför Alekläppen Inventerat markering och småarbeten efter etapp 7 Dragit om led, ca 150 meter på grund av bäck Byggt ny spång över dike Nedmontering av dåligt vindskydd <p><u>Vadholmen badplats:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Ny brygga Nya badstegar Ny spång på land, för att öka tillgängligheten Ny handikappramp ner till vattnet Köpt in en badrullstol <p><u>Romesjön:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Ny skyltning till badplatsen och parkering <p><u>Sundhammar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Ny badstege längst ut <p>Västkoststiftelsen har utfört ett stort antal åtgärder i Svartedalen, delar av Marstrand och liknande som ligger inom reservat som de råder över.</p> <p><u>Under 2022 kommer vi att göra:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Förhoppningsvis dränering, dikning och nytt underlag Bohusleden, ca 400 meter. Leden går genom en bäck och väldigt blött område. Nya bryggdelar, Romesjön Eventuellt ny grillplats och bänkar, Romesjön Ny badstege, Rökan Nya betongfundament, Rörtången Två nya stegar, Rörtången Renovering vindskydd/omklädningsrum, Rörtången Eventuellt ny toalettbyggnad (beroende på budget) Nya skyltar Fontin över hela området

Aktivitet	Kommentar
<p> Fortsatt utveckling av gång- och cykelbanor (ex. Kareby, Kode, Tjuvkil och Marstrand).</p> <p>Beskrivning Ansvar SoU</p>	<p>Cykelbana mellan Kungälv och Kode via Kareby är färdigställd sedan 2019. På sträckan mellan Kungälv och Marstrand återstår två etapper. Sträckan Vävrå-Tjuvkil beräknas bli färdig under 2023 och sträckan genom Tjuvkil beräknas vara färdig 2024-2025.</p> <p>Utveckling av gång och cykelbanor drivs i enlighet med planen "Attraktiva miljöer och stråk för gång och cykel" (KS2019/1639) som ingår i Trafikplan 2017.</p>
<p> Ökad trafiksäkerhet vid skolor med syfte att fler barn och ungdomar tar sig själva till skolan. Inriktning är att genomlysna en skola per år.</p> <p>Beskrivning Ansvar SoU</p>	<p>För att höja trafiksäkerheten erbjuds alla i årskurs fyra utbildning i säker cykling. Den genomförs av trafik, gata, park i samarbete med NTF.</p> <p>Trafik, gata, park samordnar skolornas deltagande i utmaningen På egna ben som är ett projekt från Västtrafik. Barnen tävlar med klassen i att åka buss och cykla, lära sig om trafiksäkerhet, hälsa mm. Vinnande klass erhåller pris.</p> <p>Någon övergripande genomlysning av trafiksäkerheten vid skolorna har inte gjorts. Däremot görs mindre åtgärder kontinuerligt.</p>
<p> Fortsatt utredning/planering kring idrottshallar i serviceorterna samt multiarena i centrala Kungälv</p>	<p>Planering av nytt arenaområde i Ytterby pågår. Arenaområdet kommer att innehålla isyta för hockey, konsttäkning, bandy med mera, flera idrottshallar samt ett nytt badhus. Ny idrottshall i Kärna börjar byggas under året och kommer att tas i bruk vid skolstart hösten 2022. Förberedelse av upphandling pågår för ny idrottshall i Diseröd.</p> <p>Flera nya hallytor ligger i planeringen och kommer att färdigställas de närmaste åren. Ett nytt arenaområde och idrottshall skapar mer hallyta och möjlighet för unga att mötas. Arenaområdet kommer att kunna användas för olika typer av evenemang, såväl idrott som kultur.</p> <p>Planering av nytt arena område vid Yttern pågår. Kungälv kommun tar över drift av Kärna idrottshall under 2022.</p>

3.2.1.1.7 *Insats: Generella insatser kring goda levnadsvanor bland barn och unga, med särskilt fokus på allmän drogprevention*

Aktivitet	Kommentar
<p> Implementera riktlinjen "En drogfri skola".</p> <p>Beskrivning Ansvar BoL</p>	<p>Riktlinje "En drogfri skola" antogs av sektorledning Bildning och Lärande januari 2021. Utifrån riktlinjen har lokala rutiner tagits fram vid Mimera Hus gymnasium samt kommunens högstudier. Skolpersonal har fått information om de lokala rutinerna exempelvis på APT 2021. Drogförebyggande nätverk har startats upp med representanter från; grundskolan, gymnasiet, polisen, säkerhetsenhet, folkhälsan, ungdomsmottagningen, trygga ungdomsmiljöer och utförarenheten. Fokus är att dela nulägesbilder samt genomföra framtaget drogprebyggande årshjul, som bland annat innefattar kompetensutveckling till personal, föräldramöten och informationsinsatser.</p>
<p> Kungälv kommun och hälso- och sjukvården ska utveckla integrerade samverkansformer för att tidigt identifiera missbruk och stödja dessa ungdomar.</p> <p>Beskrivning Missbruk hos unga samspelar ofta med psykiska och sociala faktorer som påverkar missbruket och samsjukligheten är ofta hög. Kungälv kommun och hälso- och sjukvården ska</p>	<p>Hälso- och sjukvårdsstyrelsen har fördelat medel till hälso- och sjukvårdsnämnderna. HSNV har budgeterat för förstärkning av insatser för ungdomar och unga vuxna med missbruksproblematik. Den föreslagna modellen innebär att verksamheten på primärvårdsnivå ska bemannas med sjuksköterskor, socionomer, psykologer och läkare. Fokus är ett integrerat arbetssätt. Finansieringen är 50/50 mellan region och kommun. Under 2021 har planering intensifierats mellan Regionhälsan och kommunerna. Tidsplanen är att Kungälv Mini-Maria mottagning öppnar under 2022.</p>

Aktivitet	Kommentar
utveckla integrerade samverkansformer för att tidigt identifiera och stödja dessa ungdomar. Ansvar SIMBA	

3.2.1.1.8 *Insats: Ett utvecklat samlat drogförebyggande arbete med särskilt fokus på att förmedla kunskap om skadlighet samt begränsa tillgängligheten*

Aktivitet	Kommentar
<p> Utveckla Trygga Ungdomsmiljöers förebyggande och främjande insatser gentemot ungdomar både via mötesplatser, gruppverksamhet och uppsökande.</p> <p>Beskrivning Ansvar ToS</p>	<p>Under 2021 har Trygga Ungdomsmiljöer totalt i alla sina verksamheter haft 13 865 deltagartillfällen. Av dessa var 9 690 främjande verksamheter som exempelvis fritidsgårdar och gruppverksamheter.</p> <p>Enheten Trygga Ungdomsmiljöer har under en tvåårs period identifierat ett växande behov hos motorburna ungdomarna att samlas och umgås runt om i kommunen, i huvudsak i centrala Kungälv. Samlingarna har medfört ordningsstörningar som nedskräpning, oljud, vårdslöshet i trafik och berusade ungdomar och unga vuxna.</p> <p>Problematiken har engagerat flertal aktörer inom förvaltningen. Kungälvs kommun har begränsat tillträde till parkeringsytor vid Vita Fläcken under vissa tider på dygnet samt ökat väktartillsyn. En ny mötesplats vid Folkets park har skapats i samverkan mellan Trygga Ungdomsmiljöer, Trafik Gata Park, polis, bussbolag, Kungälvs Energi, Trafikverket och föräldrar. Insatsen har gett effekt: från vecka 26 till vecka 32 lockade mötesplatsen till 3000 besök. Ungdomarna ser detta som sin plats och vistas även där när det är obemannat och väntar på personal tidig kväll. Från midsommar till 11 augusti inkom endast 3 - 4 samtal om ordningsstörande från Vita fläcken.</p> <p>Under 2021 har Trygga Ungdomsmiljöer förnyat sin HBTQ-certifiering för att utveckla arbete med jämställdhet.</p>

3.2.2 Aktiviteter från Funktionshinderplanen

3.2.2.1 Bemötande

Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring bemötande är:

- Personer med funktionsnedsättning som kommer i kontakt med kommunens personal ska få och uppleva ett gott och professionellt bemötande
- Medvetenheten och förståelsen om funktionsnedsättningar och hur dessa påverkar människors livssituation både individuellt och generellt ska öka hos kommunens personal.
- För att förbättra attityder och bemötande ska Kungälvs kommun verka för ökad kunskap bland medborgarna om funktionshinder och rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

3.2.2.1.1 *Insats: Bemötande*

Aktivitet	Kommentar
<p> Kompetenshöjande aktiviteter i bemötandefrågor för personalen.</p>	<p>IBIC – ett sektorsövergripande projekt vars övergripande mål är riktat mot delaktighet för vuxna individer i Kungälvs kommun (samt barn med funktionshinder inom LSS). Det handlar om en metod inom handläggningen på myndighet samt inom den sociala dokumentationen där behov hos omsorgstagare tydliggörs.</p>

Aktivitet	Kommentar
	<p>Under 2021 har införandet fortsatt med de evidensbaserade metoderna Ett Självständigt Liv (ESL) samt Motiverande intervju (MI). Utbildningar har riktat sig till personal inom socialpsykiatri och funktionshinder.</p> <p>Totalt 64 utbildningstillfällen har genomförts under 2021. Exempel på kompetensutveckling för personal är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Social dokumentation • Lågaffektivt bemötande i kombination med Durewallmetoden • AST (autismspektrumtillstånd) • Introduktionsutbildning LSS för vikarier/nyanställda <p>Under 2022 planeras:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Validering för grundkompetens via vuxenutbildning i Kungälv. Planerad start hösten 2022. • Yrkesinriktad språkutbildning via vuxenutbildning i Kungälv för tre medarbetare som behöver språklig grund för att klara validering. Startar våren 2022.
<p>🟢 Kompetenshöjande aktiviteter kring funktionsnedsättningar för personalen.</p>	<p>Enhet Stöd och Utveckling under verksamhetsområde LSS ger personal regelbunden utbildning i digitala system för att kunna administrera kring sin yrkesroll. Enheten erbjuder även anpassade föreläsningar och utbildningar kring specifika funktionsnedsättningar samt även handledning kring enskilda individer på grupp och enhetsnivå.</p> <p>Som en följd av GR-projektet "Modig" (Mer omsorg med digital teknik) har man en utbildningsstruktur som kan användas för fler enheter som exempelvis Måltid och Service. Efter kartläggning och dialog påbörjas utbildningar för 80-90 medarbetare i dessa verksamheter under våren 2022.</p>
<p>🟢 Förutsättningar ska ges så att alla har rätt till sin kommunikation och använda Alternativ, Kompletterande Kommunikation (AKK) i verksamheten.</p>	<p>LSS har ett pågående arbete för att på olika sätt utveckla användande av digitala hjälpmedel. Via digitaliseringsprojektet i kommunen pågår en översyn kring användande av olika system och programvaror.</p> <p>Kungälvs kommun samverkar med DART (ett kommunikations- och dataresurscenter på Sahlgrenska sjukhuset för personer med funktionsnedsättning), som arbetar med kommunikationsstöd i olika former. För att göra kommunikation begriplig och leda till meningsfullhet används olika varianter av alternativ och kompletterande kommunikation (AKK). Inför 2022 fortsätter samverkan kring AKK med DART.</p> <p>Projektet pågår i tre år och kommer att innebära en ökad kompetens inom området, inledningsvis för fyra enheter.</p>
<p>🟢 Öppna föreläsningar om olika typer av funktionsnedsättningar.</p>	<p>Hälsofrämjande och förebyggande enheten erbjuder olika utåtriktade insatser varav vissa mer direkt har berört funktionsvariation. I oktober uppmärksammades anhörigdagen med programpunkter som ung med demenssjukdom samt hur får vi till en bättre kommunikation mellan anhöriga och omsorgsverksamheter.</p>

3.2.2.2 Tillgänglig och användbar miljö

Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring tillgänglig och användbar miljö kan delas in i tre teman med nedanstående mål:

Tillgängliga utemiljöer

- Arbetsmetoder och riktlinjer för att skapa god tillgänglighet i den offentliga utemiljön ska utarbetas och utvecklas.
- Barn med funktionsnedsättning ska som andra barn ges möjlighet att leka i och använda utemiljön.
- Naturreservat i kommunen ska i så stor utsträckning som möjligt vara tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning.
- Enkelt avhjälpna hinder på befintliga kommunala gator, gång- och cykelvägar, torg och

andra allmänna platser ska åtgärdas.

Tillgängliga och publika lokaler

- Kungälv kommun ska göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att delta i demokratiska processer såsom allmänna val, medborgarstämmor och kommunfullmäktige genom att använda lokaler med god tillgänglighet.
- Kommunens befintliga publika lokaler och anläggningar ska med avseende på enkelt avhjälpna hinder vara användbara för människor med funktionsnedsättning.
- Kungälv kommun ska genom information verka för att även privatägda publika lokaler exempelvis affärslokaler blir tillgängliga med avseende på enkelt avhjälpna hinder.
- Arbetsmetoder och riktlinjer för att skapa god tillgänglighet och användbarhet i publika lokaler ska utvecklas, utarbetas och tillämpas.

Tillgängliga bostäder

- Kungälv kommun ska verka för att det skapas bostäder och bostadsområden som är tillgängliga för alla.
- Kommunen ska verka för att flerbostadshusbeståndet vid ny- och ombyggnation ska tillgänglighetsanpassas.
- Befintliga arbetsmetoder och riktlinjer för att skapa god tillgänglighet i bostäder ska utvecklas och tydliggöras.

3.2.2.2.1 *Insats: Tillgängliga utemiljöer*

Aktivitet	Kommentar
🟢 Översyn av tillgängligheten till lekplatser när det gäller syn- och hörselskadade.	Tillgänglighetsanpassning på lekplatser har setts över under 2021 och kommer att fortgå under 2022. Lekutrustning anpassas så att den kan passa de flesta. Utrustning har köpts in och ska sättas upp vid södra lekplatsen i parken vid Kongahälla och vid Lekporten i Ytterby.
🟢 Fortsatta satsningar kring fysisk tillgänglighet vid utemiljöer som kultur- och idrottsanläggningar och skolgårdar.	Översyn av lekplatser och skolgårdar görs kontinuerligt. Översyn av tillgänglighet görs vid byggnation och ombyggnation av lokaler. Inväntar översyn av tillgänglighet för fastigheter som ska göras framöver. Vadholmens badplats har tillgänglighetsanpassats ytterligare med ramp hela vägen ner till vattnet samt badrullstol för utlåning. Fontin har utvecklats med en ramp till trädäcket vid sjön.
🟢 Åtgärda enkelt avhjälpna hinder på kommunala gator.	Trafik, gata, park genomför 25 åtgärder varje år. Exempel på åtgärder är att sänka kantsten, kontrastmarkering och pollare.

3.2.2.2.2 *Insats: Tillgängliga och publika lokaler*

Aktivitet	Kommentar
🟢 Ny inventering av tillgängligheten i publika lokaler och idrottsanläggningar.	Alla kommunens verksamhetslokaler och fritidsanläggningar kommer att inventeras. Inledningsvis kommer fokus vara på vallokaler.
🟢 Utveckla tillgängligheten vid utesimbadet i Kungälv.	På utebadet tillgänglighetsanpassas toaletter och ytor hårdgörs för bättre framkomlighet. Bassängen är svår att anpassa men en portabel rullstolslyft kan installeras när medel finns.

3.2.2.2.3 *Insats: Tillgängliga bostäder*

Aktivitet	Kommentar
 Öka kunskapen om tillgänglighetsanpassning inom förvaltningen. Önskvärt är att specialkompetens finns.	Bygglovsenheten har specialistkompetens i tillgänglighetsanpassning vid nybyggnation och vid bostadsanpassning inom ramen för bostadsanpassningsbidraget.
 Deltagande i olika nätverk som ex. AllAgeHub.	I samverkan med aktörer från akademi, civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor utvecklar AllAgeHub en användardriven testbädd för att stimulera användning av välfärdsteknik som möter användarnas reella behov. Målgrupp är äldre och personer med funktionsnedsättning, anhöriga och personal. Via AllAgeHub har en testledare utbildats i Kungälv kommun, som lokalt leder tester av välfärdsteknik. Behov har undersökts i flera verksamheter. Inom daglig verksamhet är arbete i gång att med stöd av virtuell verklighet (vr) göra det enklare att besöka okända miljöer. Inom socialpsykiatri samt vård- och omsorgsboende har behov presenterats på AllAgeHubs matcharena. Under 2022 har inriktningen varit att utveckla lösningar på dessa behov, som exempelvis förflyttning i och från säng, igångsättningssvårigheter samt självständighet vid toalettbesök.

3.2.2.3 *Resor och kommunikation*

Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring resor och kommunikation är:

- Kungälv kommun ska verka för att regionen förbättrar kollektivtrafiken utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.
- Kungälv kommun ska i samverkan med Västtrafik och trafikföretagen förbättra komplement till kollektivtrafiken så som färdtjänst och skolskjuts utifrån en helhetssyn och ett tillgänglighetsperspektiv i Kungälv.
- Hållplatser och stationer ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

3.2.2.3.1 *Insats: Verka för att regionen förbättrar kollektivtrafiken utifrån ett tillgänglighetsperspektiv*

Aktivitet	Kommentar
 Hållplatser tillgänglighetsanpassas enligt plan: 4 hållplatser per år 2021-2022.	Tillgänglighetsanpassning har utförts av två hållplatslägen vid ICA centrallager i Rollsbo samt läge B vid Mimers hus- Uddevallavägen, Under 2022 kommer tillgänglighetsanpassning att utföras på två hållplatslägen båda riktningar Vikingatorget- Kongahällagatan och två hållplatslägen, båda riktningar Fars Hatt - Strandgatan.
 Säkerställa tillgängligheten på parkeringsplatser för rörelsehindrade.	Detta ingår inom ramen för enkelt avhjälpna hinder. Trafik, gata park genomför 25 åtgärder varje år. Vissa av dessa berör parkeringar.

3.2.2.4 *Kultur och fritid*

Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring kultur och fritid är:

- Den kommunala kultur- och fritidsverksamheten ska erbjuda aktiviteter som gör det möjligt för barn och unga med funktionsnedsättning att delta.
- Kungälv kommun ska stimulera föreningar att erbjuda aktiviteter och verksamheter så att människor med funktionsnedsättning kan delta både som utövare och som åskådare.

- Med socialstyrelsens allmänna råd: Värdegrunden i socialtjänstens omsorg om äldre som utgångspunkt ska begreppet meningsfull tillvaro beaktas. Det innebär att människor med funktionsnedsättning inom äldreomsorgen ska erbjudas kultur- och fritidsaktiviteter efter sin förmåga. Detta för att stärka självkänsla och öka den enskildes upplevelse av livskvalitet.
- Kommunen ska för sina kultur- och fritidsarrangemang använda lokaler och platser som är tillgängliga för alla.

3.2.2.4.1 *Insats: Kultur och fritid*

Aktivitet	Kommentar
 Utreda hur Kulturskolans utbud kan breddas för att nå en större mångfald och delaktighet.	Utredning av Framtida utbud i Kulturskolan har pågått enligt plan och de olika statliga utredningar som gjorts på kulturskoleområdet beaktats. Workshops har genomförts för att fånga upp idéer kring framtida utbud i Kungälv. Ytterligare dialog kommer dock behöva ske med utskottet för bildning och lärande innan utredningen kan färdigställas under 2022.
 Fler aktiviteter inom Kultlab riktade mot målgruppen.	Arbete pågår med vissa förseningar på grund av pandemin. Planering av besök hos en annan kommun och fritidsgårdar som arbetat aktivt med målgruppen.
 Breddat utbud av media.	Arbete pågår. E-media har breddats överlag i samhället vilket även varit kommunen till gagn. Utökad utbud av lättläst material, även studentlitteratur.
 Slutföra tillgänglighetsanpassning en av 2,5 km motionsspåret i Fontin för rullstolsburna. Därefter utvärdera och prioritera ytterligare motionsspår.	Dränering och schaktning är påbörjad av leden, 2,5:an. Arbetet väntas avslutas under vintern 2022. Utvärdering och plan för övriga spår görs därefter.

3.2.2.5 *Hälsa och folkhälsa*

Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring hälsa och folkhälsa är:

- Kommunen ska verka för ökad hälsa hos personer med funktionsnedsättning genom att motverka isolering och uppmuntra till olika former av friskvård och goda levnadsvanor.
- Kungälv kommun ska främja kännedom om, tillgång till och användningen av hjälpmedel och teknik vid habilitering och rehabilitering.
- Kommunen ska verka för förbättrade samverkansformer med VGR inom hälso- och sjukvård samt inom habilitering och rehabilitering.

3.2.2.5.1 *Insats: Hälsa och folkhälsa*

Aktivitet	Kommentar
 Främja hälsan för personer med funktionsnedsättningar ex. genom att stärka kunskapen om motion och hälsa.	Hälsofrämjande och förebyggande enheten erbjuder olika utåtriktade insatser. En information- och utbildningskampanj om hälsosamma levnadsvanor görs tillsammans med Kungälv, Ale, Stenungsund, Tjörn och Öckerö kommun, Samordningsförbundet Älv och Kust samt Sjukhusen i Väster. Två digitala föreläsningar har genomförts: <ul style="list-style-type: none"> • Levnadsvanor från samhälle till biologi och tillbaka igen - med Olle Lundberg • Levnadsvanorna inklusive fysisk aktivitet är viktigare än du tror - med Mats Börjesson Under 2022 fortsätter inledd samverkan.

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Insatser kring barn- och ungdomars psykiska ohälsa via fortsatta integrerade satsningar (ex familjecentrerat arbetssätt).</p>	<p>Vid Familjehuset Klippan fortsätter samordning av insatser till barn och unga med lindrig psykisk ohälsa och deras familjer. Under 2021 har 586 barn och unga med familjer varit på minst ett besök på Familjehuset Klippan. Inom ramen för den integrerade samverkan på Familjehuset Klippan har socialtjänsten erbjudit råd och stödsamtal på service till 146 familjer med barn i åldern 6-18 år. Drygt 120 familjer har lotsats direkt till kommunens råd och stödsamtal på service utan någon annan kontakt på Familjehuset Klippan. Under 2021 genomfördes 29 grupper riktade till föräldrar och barn på Familjehuset Klippan. De flesta grupperna under våren genomfördes digitalt men under hösten hölls grupperna fysiskt på Familjehuset Klippan i mindre format. Kommunen erbjöd en föräldrastödsgrupp ABC 6-12 år digitalt och en föräldrastödsgrupp ABC Tonår på plats under året. Utöver detta erbjöds föräldrastöd digitalt genom Föräldrawebben i kommunens försorg. Under 2021 har 2208 besök genomförts, 829 gruppbesök och 352 videobesök.</p> <p>Under 2021 har 76 barn och ungdomar varit aktuella för samverkan på Familjehuset Klippan genom SIMBA-teamet som består av representation från primärvård (Kustens vårdcentral/Familjehuset Klippan), elevhälsa och socialtjänst vilket möjliggör koordinerade och samordnade insatser.</p> <p>Familjehuset Klippan och Kungälv kommun kommer även fortsättningsvis vara delaktiga i det nationella projektet TSI (Tidiga, Samordnade, Insatser) då det fortsatt finns ett stort intresse kring den integrerade samverkan mellan kommun och primärvård som arbetats fram i Kungälv under projektiden.</p>
<p>▶ Fortsätta inlett arbete kring förskrivning av digitala hjälpmedel ex. olika programvaror.</p>	<p>Förvaltningen har ett pågående arbete för att på olika sätt utveckla användande av digitala hjälpmedel. Via digitaliseringsprojektet i kommunen pågår en översyn kring användande av olika system och programvaror.</p> <p>Kungälv kommun samverkar med DART (ett kommunikations- och dataresurscenter på Sahlgrenska sjukhuset för personer med funktionsnedsättning) som arbetar med kommunikationsstöd i olika former. För att göra kommunikation begriplig och leda till meningsfullhet används olika varianter av alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).</p>
<p>— Funktionshinderperspektivet ska beaktas utifrån målen smartare förvaltning, förenkla vardagen och ökad digital förmåga.</p>	<p>Detta hanteras inom ramen för program Digitalisering av Kungälv kommun.</p>

3.2.2.6 Socialt stöd

Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring socialt stöd är:

- Den enskildes delaktighet och inflytande ska få tidigt genomslag i beslut och genomförande av socialtjänstens individuella insatser. Detta ska särskilt beaktas när det gäller barn och äldre. Vård- och stödsamordning är en strukturerad samverkansmodell för personer med behov av samordnade insatser från två eller flera huvudmän.
- Stödet, till personer med psykisk funktionsnedsättning ska utvecklas för att stödja deltagande i samhället, arbetslivet och för att förhindra isolering.
- Samarbetet mellan olika verksamheter för barn och vuxna så som skola, socialtjänst, habilitering och arbetsförmedling ska förbättras.
- Anhörigstödet till personer med funktionsnedsättning ska utvecklas. Det ska vara individanpassat, flexibelt och obyråkratiskt.

3.2.2.6.1 *Insats: Socialt stöd*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Utbildning och implementering av evidensbaserade metoder i syfte att utveckla socialt stöd, ökad delaktighet och inflytande.</p>	<p>IBIC – ett sektorsövergripande projekt vars övergripande mål är riktat mot delaktighet för vuxna individer i Kungälv kommun (samt barn med funktionshinder inom LSS). Det handlar om en metod inom handläggningen på myndighet samt inom den sociala dokumentationen där behov hos omsorgstagare tydliggörs.</p> <p>Under 2021 har implementering av de evidensbaserade metoderna Ett Självständigt Liv (ESL) samt Motiverande intervju (MI) fortlöpt. Utbildningar har riktat sig till personal inom socialpsykiatri och funktionshinder.</p> <p>Vidare sker återkommande kompetensutveckling för personal kring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Social dokumentation • Lågaffektivt bemötande i kombination med Durewallmetoden • AST (autismspektrumtillstånd) • Introduktionsutbildning LSS för vikarier/nyanställda • Validering för grundkompetens via vuxenutbildning i Kungälv (planeras höst -22) • Språkutbildning via vuxenutbildning i Kungälv (planeras vår-22)
<p>▶ Stöd till anhöriga som har barn med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa och beroende.</p>	<p>Anhörigstödet erbjuder huvudsakligen enskilda stödsamtal till kommuninvånare som tar hand om och stöttar någon i sin närhet som på grund av fysisk eller psykisk sjukdom, funktionsnedsättning och/eller missbruk behöver stöd. Det anordnas även anhörigrupper när det finns efterfrågan och tillräckligt många deltagare och det är ett sätt att låta anhöriga tillsammans stötta varandra och dra lärdom av varandras erfarenheter. Utöver detta finns det en anhörigförening som heter Handen i Kungälv kommun och med vilken det finns ett nära samarbete.</p> <p>Anhörigstödet ser att många anhöriga kontaktar anhörigstödet i ett väldigt sent skede och det är inte ovanligt att de själva har drabbats av egen ohälsa såsom depression. Ambitionen är därför att arbeta mer proaktivt för att kunna nå anhöriga i ett tidigt skede, innan deras situation blir övermäktig och resulterar i egen ohälsa. Det sker därför kontinuerligt samverkan med andra aktörer såsom vuxenpsykiatri för att identifiera sätt att snabbare erbjuda anhöriga hjälp.</p> <p>Anhörigcenters målgrupp under 65 år 2021: Nya samtalskontakter under 2021: 18 stycken Kvarvarande kontakter sedan 2020: 14 stycken Antal samtalstillfällen: 152 stycken Kontakter med missbruk: 10 stycken Kontakter funktionshinder: 17 stycken Kontakter missbruk/funktionshinder: 5 stycken</p>

3.2.3 *Aktiviteter från Äldreplanen*

3.2.3.1 *Område: Främja seniorhälsa – ett aktivt liv utan ofrivillig ensamhet*

Beskrivning

Utgångspunkten för delmål kring temat är följande mål i program Social hållbarhet:

- Stimulera hälsosamma val och eget ansvar.
- Främja seniorhälsa - ett aktivt liv utan ofrivillig ensamhet

3.2.3.1.1 Politiskt uppdrag: 15. Involvera fler äldre i det förebyggande folkhälsoarbetet (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Samarbete med civilsamhälle och föreningsliv</p>	<p>Uppdraget har preciserats i förvaltningens verksamhetsplan via aktiviteten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utöka samarbetet med civilsamhället och föreningslivet i syfte att äldre medborgare ska kunna leva ett självständigt liv med god hälsa <p>För att utveckla arbetet med utökat samarbete med civilsamhälle och föreningsliv har inspiration hämtats från Borås, Östersund, Göteborgs stad och från verksamhet i Norge. Enheten har genomfört pilotverksamhet kring att webbsända föreläsningar och olika former av utåtriktat arbete. Bland annat genomfördes en digital Senior dag under våren 2021. I samverkan med bland annat bostadsbolag och hyresgästföreningar pågår nu olika former av uppsökande arbete. Ett exempel på detta är "Kompis i kvarteret" där syftet är att skapa sociala kontakter i kvarteret där de äldre bor. Frivilligverksamheten Vän till vän hjälper till att bemanna och driva aktiviteter för äldre på seniorcaféerna i syfte att främja hälsa och förebygga ofrivillig ensamhet. Äldre är involverade i och delaktiga i verksamheter som rör både anhörigstöd och förebyggande arbete genom att enheten startat upp arbetsgrupper med äldre för att kunna nå ut brett och få fler äldre att bli mer fysisk aktiva. Volontärer som är över 65 år arbetar uppsökande genom att informera kommunens äldre om kommunens tillgängliga serviceutbud.</p> <p>Utifrån politiska uppdraget kommer hälsofrämjande och förebyggande enheten arbeta vidare med att äldre medborgare ska kunna leva ett självständigt liv med god hälsa. Avsatta stimulansmedel finns via folkhälsobudgeten.</p>
<p>▶ Folkbildning – en av hörnstenarna i förebyggande hälsoarbete, kan fokusera på t ex pandemi och god folkhälsa</p>	<p>Hygienveckan genomfördes under hösten 2021.</p>

3.3 Boende

Programmens beskrivning av målområdet Boende:

Övergripande inriktning är en social hållbar samhällsplanering, som tidigt i processen skapar förutsättningar att bryta boendesegregation och skapa en mångfald i alla bostadsområden. 5 Fokus är på blandande upplåtelseformer, bra bostäder och samhällsservice.

- *Blandad bebyggelse för god folkhälsa och gemenskap.*
- *Insatser för en tillgänglig allmännytta, där alla har möjlighet till ett förstahandskontrakt.*
- *Underlätta ungdomars inträde på bostadsmarknaden.*
- *Underlätta bokedjan för äldre.*
- *Närvarande samhällsservice i områden med socioekonomiska utmaningar.*

3.3.1 Aktiviteter från Social Översiktsplan

3.3.1.1 Boende

Beskrivning

Social översiktsplans delmål kring boende är:

- Blandad bebyggelse för ökat innanförskap, god folkhälsa och gemenskap.
- Närvarande samhällsservice i områden med socioekonomiska utmaningar.
- Minskat antalet socialt kontrakt eller annan typ av socialt boende.

3.3.1.1.1 Politiskt uppdrag: 44. Utred tillsammans med berörda fastighetsägare hur vi lyfter hela Komarken-området och sänker vägen (SÖP)

44. Utred tillsammans med berörda fastighetsägare hur vi lyfter hela Komarken-området och sänker vägen (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p> Extern utredning, uppdrag 44</p> <p>Beskrivning En ombyggnation av Kongahällagatan kräver en utredning där externa aktörer är processägare. Förvaltningen kan bistå processen.</p>	<p>Omvärldsanalys, erfarenhetsutbyte och dialoger pågår.</p> <p>Förvaltningen har inplanerat dialog med Kungälvsbostäder och Förbo. Framöver är ytterligare bostadsbolag tänkta att ingå i nätverket för Komarken.</p> <p>Erfarenhetsutbyte ihop med FÖRBO och Kungälvsbostäder har gjorts vid ett studiebesök i ett äldre bostadsområde i Härryda som är under ombyggnation. Ombyggnationerna innefattar både byggnaderna och den yttre miljön. Studiebesök är inplanerat med Förbo i Björkås.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Åtgärder har gjorts i området för att förbättra tryggheten. • Planering av kvarteret Sparven (Willystomten) pågår. • En grov kalkyl över kostnad för projektet är 30-50 miljoner kronor.

3.3.1.1.2 Insats: Bostadsbyggande

Aktivitet	Kommentar
<p> Ha en god planeringsberedskap för nya bostäder.</p> <p>Beskrivning Utifrån politiska målet ska Kungälv kommun ha en god planeringsberedskap där syftet är att minst 300 nya bostäder ska möjliggöras för färdigställande per år. Ansvar SoU.</p>	<p>Under 2021 har 573 nya bostäder har färdigställts i kommunen (slutbesked bygglov). Det innebär att vi har en kraftig nybyggnation av bostäder och en bra beredskap för att motverka bostadslöshet.</p>
<p> Fram till 2023 planeras inflyttning i 460 hyresrätter.</p> <p>Beskrivning Fram till 2023 planeras inflyttning i 460 hyresrätter. Geografiskt kommer dessa planeras i centrala Kungälv, Ytterby och Diseröd. Ansvar SoU.</p>	<p>Antal slutbesked för hyresrätter under 2021 var 75 st.</p>
<p> Verka för en hållbar utveckling för att få en blandad bebyggelse och bostäder med olika upplåtelseformer inom bostadsområde och i serviceorterna i alla kommundelar.</p> <p>Beskrivning Utifrån bostadsförsörjningsprogrammet ska Kungälv</p>	<p>Förvaltningen arbetar enligt de riktlinjer som utgörs i bostadsförsörjningsprogrammet.</p>

Aktivitet	Kommentar
<p>kommun verka för en hållbar utveckling för att få en blandad bebyggelse och bostäder med olika upplåtelseformer inom bostadsområde och i serviceorterna i alla kommundelar. Ansvar SoU.</p>	
<p> Tillskottet av nya bostäder ska utgå från lokala förutsättningar och ta hänsyn till orternas karaktär, storlek och identitet. Beskrivning Utifrån bostadsförsörjningsprogrammet ska tillskottet av nya bostäder utgå från lokala förutsättningar och ta hänsyn till orternas karaktär, storlek och identitet. Prioriterat är att komplettera med upplåtelseformer som saknas på orten. Ansvar SoU.</p>	<p>Detta görs inom ramen för detaljplaneprocessen och bygglovsprocessen.</p>

3.3.1.1.3 *Insats: Insatser för en tillgänglig allmännytta, där alla har möjlighet till ett förstahandskontrakt*

Aktivitet	Kommentar
<p> I samband med markanvisning kravställa andel sociala kontrakt, andel hyresrätter och blandade upplåtelseformer. Beskrivning Ansvar SoU.</p>	<p>I markanvisning för Gärdet 1:3 och Kvarter 7 i Kongahälla ställdes krav på sociala bostäder och hyrbokköp, vilket innebär att hyresgästen först får hyra bostaden vilket i förlängningen reducerar köpeskillingen. I Gärdet 1:3 ställde kommunen krav på 50% hyresrätter.</p>

3.3.1.1.4 *Insats: Områdesbaserat arbete*

Aktivitet	Kommentar
<p> Utifrån områdesbaserat Komarken fortsatt utveckling av Aktivitetshuset vid Nordmannatorget. Beskrivning Ansvar ToS.</p>	<p>Nätverk Komarken har träffats regelbundet under 2021. I nätverket ingår representanter från skola, socialtjänst, Trygga ungdomsmiljöer, socialtjänst, fritid, samhällsbyggnad, polis, vårdcentral, Kungälv's Bostäder, föreningar, studieförbund, kyrkorna. Under 2021 har förankring kring familjecentrerat arbetssätt i Komarken fortlöpt. Goda exempel från Göteborgs Stad samt övriga regionen har samlats in. Satsningen kring Solrosen, som sker i samverkan med Kungälv's kommun och Medborgarskolan, har fortlöpt under året. Målgruppen är kvinnor kring Komarken och deras barn. Upplägget har justerats utifrån pandemin. Konkret har det inneburit digitala träffar för att vidmakthålla nätverk och skapa förutsättningar för</p>

Aktivitet	Kommentar
	<p>fortsatt trygghet och gemenskap. När restriktionerna släppte i augusti har verksamheten haft fysiska träffar på onsdagar och söndagar vid Nordmarkens fritidsgård. Fokus har varit att möta de behov och den oro som funnits utifrån pandemin. Riktad samhällsinformation getts kring exempelvis covid-19 och våld i nära relationer.</p> <p>Under året har samverkan etablerats med enheten för mottagning för introduktion, som hänvisat nyanlända familjer till verksamheten. I de uppföljningar som görs kring Solrosen kan konstateras att verksamheten leder till att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allt fler kvinnor och barn möter verksamheten. Totalt har 56 kvinnor (18 år och uppåt) och 70 barn (0 - 17 år) någon gång under året deltagit i verksamheten under 2021. • I olika enskilda vägledaren cirkelledaren vidare till myndigheter som socialtjänst och polis. • Fler unga tjejer kommer till verksamheten.
<p> Fortsatt arbete med den fysiska miljön vid Komarken/Nordmannatorget via exempelvis park- och grönyteskötsel och ljusprojekt.</p> <p>Beskrivning Ansvar SoU.</p>	<p>I ett tidigare samarbete med Kungälvsbostäder och Svenska Kyrkan har belysningen på Nordmannatorget utökats, nya bänkbord har satts upp på torget och växtligheten har ansats. I höstas klipptes buskar ner ovanför torget, längs GC utmed Kongahällagatan, så att en övervakningskamera får bättre insyn på torget. För att förhindra oönskad trafik ner på torget har även körhinder med bland annat en höj och sänkbar elektrisk pollare satts upp.</p> <p>I Nordmannaparken har en lek- och musikmaskin, Sona, satts upp, denna får barn och ungdomar att röra på sig. Sona erbjuder olika interaktiva lekar där Sona svarar med musik och ljud effekter. I parken kommer även ett utegym och ett större klättertorn att byggas.</p>
<p> Utveckling av Vikingatorget i Komarken.</p> <p>Beskrivning Ansvar SoU.</p>	<p>På torget har tre färgglada sittrundlar och extra sittbänkar satts ut. Utsmyckning med vinter/julbelysning med tre lysande granar sätts på torget. Fortsatt finns torget med i tankarna om andra åtgärder kan göras.</p>
<p> Fortsatt utveckling av Björkås utifrån pågående detaljplan.</p> <p>Beskrivning Ansvar SoU.</p>	<p>Fortsatt arbete sker genom utveckling av allmän plats (TGP) samt via försäljning av kommunal mark för byggnation (Kart och mark)</p>

3.3.2 Aktiviteter från Äldreplanen

3.3.2.1 Område: Underlätta bokadjan för äldre

Beskrivning

Utgångspunkten för delmål kring temat "Underlätta bokadjan för äldre" är policyn Äldre boende – hållbar bostadsförsörjning.

Policyn har följande mål:

- Att öka kunskapen och förändra attityder kring äldres boende.
- Att få äldre att flytta till bostäder för ett gott självständigt liv.
- Ett hållbart resursutnyttjande av boyta.
- Att använda digitala och tekniska lösningar

3.3.2.1.1 *Insats: Informera om äldres eget ansvar i bokedjan och äldres boendeformer*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Info Sitt inte och vänta – informera om egenansvar, "Bo bra som äldre – vad ska jag tänka på?"</p>	<p>Hälsöfrämjande och förebyggande enheten har genomfört ett aktivt arbete kring äldres boendesituation:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seniordag med tema "Äldres boende" digitalt, föreläsningar, intervjuer och information. Seniordagen har hittills haft 189 visningar. • Tagit fram tidning om Äldres boende, där man informativt och tydligt belyser viktiga aspekter för att kunna vara aktiv i sitt boendepanerande. • Ny webbsida under framtagning för att belysa liknande information som tidningen.
<p>▶ Riktad information både internt (handläggare, utförare) och externt (föreningar, samarbetspartners) om äldres boende och boendeformer.</p>	<p>Hälsöfrämjande och förebyggande enheten har genomfört ett aktivt arbete kring äldres boendesituation:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enheten har varit ute med riktad information till vårdcentraler, psykiatriska mottagningen Kungälv's sjukhus, biståndshandläggare samt hemsjukvården kring anhängstöd och tjänster som erbjuds. • Seniordag med tema "Äldres boende" digitalt, föreläsningar, intervjuer och information. Seniordagen har hittills haft 189 visningar. Olika seniorföreningar var inbjudna till Seniordagen. • Tagit fram tidning om Äldres boende, där man informativt och tydligt belyser viktiga aspekter för att kunna vara aktiv i sitt boendepanerande. • Ny webbsida under framtagning för att belysa liknande information som tidningen.

3.4 Utbildning

Programmens beskrivning av målområdet Utbildning:

Fullständig skolgång och en meningsfull fritid är nyckelfaktorer för att våra barn och unga ska lyckas i framtiden. Fokus är på att alla förskolor, grundskolor och gymnasieskola ska ha en likvärdig kvalitet och skapa förutsättningar att nå nationella mål och utveckla sina kunskaper.

- *Tillgodose en trygg och utvecklande lärmiljö.*
- *Ökad måluppfyllelse och tydliggörande av förskolans och skolans kompensatoriska uppdrag.*
- *Biblioteket ska vara en neutral mötesplats och bidra till likvärdiga förutsättningar inför skolstart och fortsatta studier.*
- *Verka för att barn och ungdomar med olika bakgrund går på samma skola.*
- *Ökad inkludering i befintligt föreningsliv och kulturskola för en meningsfull fritid för alla barn i Kungälv's kommun.*
- *Skapa möjligheter för vuxna att utbilda sig för en etablering på arbetsmarknaden utifrån faktiska behov*

3.4.1 Aktiviteter från Social översiktsplan

3.4.1.1 Utbildning

Beskrivning

Social översiktsplans delmål kring utbildning är:

- Främja fullföljda studier.
- Främja tillgänglig och inkluderande verksamhet.

3.4.1.1.1 Politiskt uppdrag: 26. Utred framtida utbudet inom kulturskolan (SÖP)

26. Utred framtida utbudet inom kulturskolan (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
 Utredning, uppdrag 26 Beskrivning BoL har ansvaret att hålla i uppdraget.	Utredning av Framtida utbud i Kulturskolan har pågått enligt plan och de olika statliga utredningar som gjorts på kulturskoleområdet har beaktats. Workshops har genomförts för att fånga upp idéer kring framtida utbud i Kungälv. Ytterligare dialog kommer ske med utskottet för bildning och lärande innan utredningen färdigställs under våren 2022.

3.4.1.1.2 Politiskt uppdrag: 27. Utred införandet av en kulturgaranti under mandatperioden (SÖP)

27. Utred införandet av en kulturgaranti under mandatperioden (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
 Utredning, uppdrag 27 Beskrivning Utredning och samverkan/delaktighet med målgruppen.	Utredningen är genomförd och beslut om kulturgaranti har tagits av kommunstyrelsen under hösten 2021. Förvaltningen kommer implementera kulturgarantin under höstterminen 2022. Ett styrdokument ska tas fram under våren som beskriver verksamheten varvid terminsstart blir först till höstterminen. Statliga bidrag för finansiering söks per läsår.

3.4.1.1.3 Insats: Insatser som verkar för en allsidig social sammansättning av eleverna i skolan

Aktivitet	Kommentar
 Utvärdera och revidera skolans resursfördelningsmodell. Beskrivning Utvärdera och revidera skolans resursfördelningsmodell i syfte att skapa likvärdighet och möjliggöra kompensatoriska insatser vid behov. Ansvar BoL.	Kommunen har utvärderat och reviderat resursfördelningsmodellen utifrån att en ny riksmoell har tagits fram av SCB. I SCB:s nya riksmoell har fler faktorer än tidigare tagits med och varje faktor har kontrollerats gentemot studieresultat de senaste fem åren. Faktorerna i SCB:s nya riksmoell är kön, invandringsår, högsta utbildning för vårdnadshavarna, ekonomiskt bistånd, bor med en eller båda vårdnadshavarna, hushållets inkomst, utländsk bakgrund, uppdelning av invandring på grupp av födelseland (HDI). Kommunens nya resursfördelningsmodell innebär i praktiken att alla skolor kommer att vara med i fördelningen av strukturresurs och att den socioekonomiska strukturen på skolorna kommer att spela roll för vilken strukturresurs som tilldelas.

3.4.1.1.4 Insats: Ökad måluppfyllelse och tydliggörande av förskolans och skolans kompensatoriska uppdrag

Aktivitet	Kommentar
 Följa upp och utvärdera satsningar som; tillgängliga lärmiljöer, ledarskap i klassrummet, närvaroteam och TMR. Beskrivning	En ny struktur för skolans systematiska kvalitetsarbete (SKA) har tagits fram under 2021 och kommer att införas fullt ut under 2022. I den nya strukturen utvärderas ett antal områden, bland annat särskilt stöd och extra anpassningar, elevhälsa, frånvaro, trygghet och studiero, kränkande behandling och likabehandling samt inflytande och delaktighet. Inom dessa områden förväntas varje rektor och verksamhetschef utvärdera de insatser som genomförts, som tillgängliga lärmiljöer, ledarskap i klassrummet och TMR. Även stödenheten kommer att delta i

Aktivitet	Kommentar
Utifrån sektor Bildning och Lärandes systematiska kvalitetsarbete följa upp och utvärdera satsningar som; tillgängliga lärmiljöer, ledarskap i klassrummet, närvaroteam och TMR. Ansvar BoL.	det systematiska kvalitetsarbetet och som en del av det utvärdera närvaroteamets verksamhet. TMR (Träning för medveten närvaro och resiliens) har utvärderats under 2021. TMR har varit en satsning i grundskolans trygghetsskapande arbete och TMR går nu från projektform till ordinarie verksamhet.

3.4.1.1.5 *Insats: Biblioteket ska vara en neutral mötesplats och bidra till likvärdiga förutsättningar inför skolstart och fortsatta studier*

Aktivitet	Kommentar
<p> Fortsatta satsningar på bibliotekets uppsökande verksamhet kring läs- och språkutveckling till de yngsta barnen och deras föräldrar.</p> <p>Beskrivning Ansvar BoL.</p>	Arbete pågår. Gåva till nyfödda erbjuds bland annat med möjligheten att hämta en bok. Populära sångstunder som flyttats ut i parker.
<p> Biblioteken ska fortsätta att erbjuda aktiviteter för barn och deras vuxna samt erbjuda generösa öppettider.</p> <p>Beskrivning Ansvar BoL.</p>	Arbete pågår. Pandemin har dock påverkat och öppettider på biblioteken har exempelvis till viss del varit begränsade.

3.4.2 *Aktiviteter från Funktionshinderplanen*

3.4.2.1 *Område: Utbildning barn och unga*

Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring utbildning barn och unga är:

- Kunskaper om elevers funktionsnedsättningar och hur undervisningen ska utformas, speciellt för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ska öka hos personalen.
- Tillgången till och kännedom om olika lärverktyg till exempel anpassade läromedel och digitala lärverktyg, ska öka.
- Skolan ska genom ett kontinuerligt utvecklingsarbete se till att personalen har hög tilltro till alla elevers och vuxenstuderandes kunskapsutveckling och sociala förmåga.
- Den fysiska miljön ska så långt som möjligt anpassas så att tillgängligheten förbättras för elever och vårdnadshavare med funktionsnedsättning.

3.4.2.1.1 *Insats: Utbildning barn och unga*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Ett pågående kvalitetsarbete i syfte att motverka den psykiska ohälsan och otryggheten bland elever.</p>	<p>En ny struktur för skolans systematiska kvalitetsarbete (SKA) har tagits fram under 2021 och kommer att införas fullt ut under 2022. I den nya strukturen kommer ett antal områden med koppling till psykiska ohälsa och otrygghet bland elever att utvärderas, bland annat särskilt stöd och extra anpassningar, elevhälsa, frånvaro, trygghet och studiero samt kränkande behandling och likabehandling.</p> <p>Sektorn deltar i ett antal nätverk som syftar till att förbättra samverkan och samordna insatser mellan myndigheter och organisationer som arbetar med barn och unga. SIMBA - teamen består av en barnpsykolog från primärvården samt representanter från elevhälsan och socialtjänsten. Målet med projektet är att barn och unga med psykisk ohälsa och deras vårdnadshavare ska erbjudas tidiga och samordnade insatser genom samverkan och optimal hantering på rätt nivå. Syftet är att utveckla och etablera en modell som bygger på samverkan mellan elevhälsan, socialtjänsten och hälso- och sjukvården inom första linjen samt en konsultationsmodell för samverkan med specialistnivån.</p> <p>Mål med både närvaroteam och särskild undervisningsgrupp är ökad psykisk hälsa och ökat lärande. Närvaroteamet har i uppdrag att kartlägga hinder för skolnärvaro och arbeta med skolan, familjen och eleven. Antal aktiva ärenden i närvaroteamet är mellan 15 - 20. Via Särskild undervisningsgrupp kan skolorna kan ansöka om plats för elever i åk 6-9 som skolan inte lyckas med inom ramen för ordinarie lärmiljö. Antal elever SU-grupp är mellan 10 - 15.</p> <p>Familjehuset Klippan är ett samarbete mellan vårdcentralen Kusten, Västra Götalandsregionen och Kungälv kommun som är en mottagning för barn och unga, 6-18 år, och deras familjer. Hit kan målgruppen vända sig för stöd och behandling. Klippan är numer inte längre ett projekt utan del av ordinarie verksamhet.</p> <p>Under 2022 kommer förvaltningen intensifiera satsningen på det familjecentrerade arbetssättet i Komarken.</p> <p>TMR (Träning för medveten närvaro och resiliens) utvärderades under 2021. Satsningen på TMR har varit en del av grundskolans trygghetsskapande arbete och TMR går nu från projektförm till ordinarie verksamhet.</p>
<p>▶ Fortsatt arbete kring normer och värden.</p>	<p>Skolans och förskolans arbete kring normer och värden handlar bland annat om områden som trygghet och studiero, kränkande behandling och likabehandling samt inflytande och delaktighet. Dessa områden kommer att utvärderas genom en ny struktur för skolans och förskolans systematiska kvalitetsarbete som införts under 2021. Normer och värden finns också med i Göteborgsregionens (GR:s) elev- och vårdnadshavarenkäter där Kungälv kommun deltar.</p> <p>På skolorna och förskolorna bedrivs arbetet med normer och värden bland annat genom kommunens satsningar som kooperativt lärande, ledarskap i klassrummen samt TMR. Många skolor och förskolor har fokusområden kopplade till normer och värden i sina verksamhetsplaner. Normer och värden diskuteras kontinuerligt bland personalen och det finns en medvetenhet om både lagstiftning och praktiska metoder kopplade till normer och värden.</p>
<p>▶ Verka för att skollokaler anpassas för att möta alla elevers behov.</p>	<p>Det finns ett nära samarbete mellan Sektor Bildning och lärande och Sektor Samhälle och utveckling kring utveckling av skollokaler utifrån alla elevers behov. Vilka investeringar som kommer att genomföras finns beskrivna i kommunens investerings- och driftprogram, uppdelade för investeringar för respektive skola eller förskola. Sektor Bildning och lärande har lokalsamordnare som driver frågorna framåt utifrån de behov som finns av anpassningar av skollokaler. Det är ett kontinuerligt arbete med ambitionen att ha ett så långsiktigt perspektiv som möjligt kring anpassningar.</p>
<p>▶ En variation av hjälpmedel/verktyg anpassade för den enskilde individen ska tas fram. Kompetensen om när hjälpmedlen ska användas ska öka.</p>	<p>Kommunens stödenhet riktad mot skola och förskola bedriver ett omfattande arbete kopplat till särskilt stöd och extra anpassningar, elevhälsa samt frånvaro. Stödenheten har psykologer, kuratorer, specialpedagoger, lärarassistenter anställda och bedriver också en särskild undervisningsgrupp för elever i behov av omfattande särskilt stöd.</p> <p>Under 2021 har stödenheten köpt in en rad kompensatoriska hjälpmedel som nu testas ute på skolorna och i den särskilda undervisningsgrupper. Det handlar om alltifrån möbler, digitala verktyg och stressreducerande hjälpmedel till robotar som</p>

Aktivitet	Kommentar
	underlättar vid hemundervisning i samband med till exempel sjukdom. Tanken är att hjälpmedlen framöver ska vara möjliga att låna för skolorna ungefär som en hjälpmedelcentral eller hjälpmedelsbibliotek.
<p>▶ Ta fram en utbildningsplan kring bildstöd och teckenspråk.</p>	<p>Alla skolor och förskolor använder idag bildstöd på olika vis och det finns en kompetens ute på skolorna kring detta. Kommunens stödenhet stöttar kontinuerligt de skolor som behöver höja kompetensen kring bildstöd.</p> <p>I funktionshinderplanen står att en utbildningsplan kring teckenspråk ska tas fram. I kommunen har den personal som arbetar med elever som är döva eller har nedsatt hörsel kompetens inom det svenska teckenspråk. Förutom det svenska teckenspråket är även TAKK (Tecken som AKK) och AKK (Alternativ och kompletterande kommunikation) en viktig kommunikationsväg. Kompetensen kring TAKK och AKK är spridd på skolorna och förskolorna och även här arbetar stödenheten med att stödja de skolor och förskolor som behöver mer kunskap. Bland annat finns en logoped riktad mot förskolorna och en specialpedagog med inriktning mot tal och språk riktad mot grundskolan.</p> <p>Förvaltningens bedömning är att en utbildningsplan kring bildstöd och TAKK inte är nödvändig, eftersom de utbildande insatserna hanteras kontinuerligt av stödenheten utifrån skolorna och förskolornas behov.</p>
<p>▶ Insatser inom förskoleverksamheten för att anpassa lärmiljön efter barnens förutsättningar.</p>	<p>Inom förskolan har ett stödmaterial om tidiga insatser tagits fram tillsammans med en handledning till materialet. Detta beskrivs närmare i redovisningen av aktiviteten "Riktad kompetensutveckling mot förskolans personal kring barn och ungdomars psykiska ohälsa." Kommunens insatser kring anpassningar av lärmiljön sker framför allt genom stödmaterial och handledningen. Även barnhälsans och stödenhetens stödarbete riktad mot enskilda förskolor kan nämnas i sammanhanget.</p>
<p>▶ Insatser för barn inom förskoleverksamheten med funktionsnedsättningar så de ges lika möjligheter som andra barn.</p>	<p>Inom förskolan har ett stödmaterial om tidiga insatser tagits fram tillsammans med en handledning till materialet. Detta beskrivs närmare i redovisningen av aktiviteten "Riktad kompetensutveckling mot förskolans personal kring barn och ungdomars psykiska ohälsa." Insatser för barn med funktionsnedsättningar är en central del av stödmaterial och handledningen och det är också genom stödmaterial som kommunens arbete kring barn med funktionsnedsättningar inom förskoleverksamheten bedrivs. Även här kan barnhälsans och stödenhetens stödarbete riktad mot enskilda förskolor nämnas.</p>

3.5 Arbete och sysselsättning

Programmens beskrivning av målområdet Arbete och sysselsättning:

För att bidra till vår gemensamma välfärd ska alla som kan och behöver, arbeta. Fokus är ökad sysselsättning och lägre generell arbetslöshet i hela kommunen med särskild inriktning på områden med socioekonomiska utmaningar samt bland gruppen nyanlända.

- *Stimulera till att öka ungas möjlighet till arbete och studier, där inga ungdomar i Kungälv kommun går sysslösa.*
- *Koppla försörjningsstöd till motkrav på arbete, sysselsättning och utbildning.*
- *Digitalisera kommunens sociala ärendehantering för att personer snabbare ska komma i arbete, utbildning eller sysselsättning.*
- *Utifrån Samhällskontraktet med näringsliv och civilsamhället stimulera till fler lösningar för att skapa förutsättningar för arbete och sysselsättning bland nyanlända kvinnor, exempelvis matcha SFI med praktik.*
- *Utifrån Samhällskontraktet med näringsliv och civilsamhälle förbättra funktionshindrades förutsättningar för arbete och sysselsättning.*
- *Förebygga långtidsarbetslöshet genom att matcha den arbetslösa mot arbete/praktik efter behov i näringsliv och i kommunens egna verksamheter.*
- *Utifrån Samhällskontraktet med näringsliv och civilsamhälle verka för en effektivare etablering på arbetsmarknaden.*

3.5.1 Aktiviteter från Social Översiktsplan

3.5.1.1 Arbete och sysselsättning

Beskrivning

Social hållbarhetsplans delmål kring arbete och sysselsättning är:

- Via samordnade rehabiliteringsinsatser skapa förutsättningar till egen försörjning och effektiv resursanvändning mellan olika myndigheter.
- Stimulera till att öka ungas möjlighet till arbete och studier, där inga ungdomar i Kungälv kommun går sysslösa.
- Via Samhällskontraktet utökad samverkan med näringslivet.

3.5.1.1.1 Politiskt uppdrag: 9. Stärk vuxenutbildningens roll i integrationsarbetet (SÖP)

9. Stärk vuxenutbildningens roll i integrationsarbetet (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
 Arbete pågår, Uppdrag 9 Beskrivning Utbildningsplikt Till exempel via praktiksamordnare.	Bildning och lärande Samarbete med T o S har påbörjats inom två olika områden under året. Inom projektet SIA -Studier Introduktion Arbete – arbetar vuxenutbildningen, Arbetsmarknadsenheten (AME) och Enheten för Mottagning och Integration (EMI) tillsammans kring en gemensam målgrupp. Fokus är de personer som är i etablering/förlängd introduktion och som berörs av insatser från SFI, EMI samt AME. Projektet fortskrider enligt plan, trots vissa svårigheter relaterade till den pågående pandemin. Praktiksamordnare har haft svårare än tidigare att hitta praktikplatser och matcha personer till extratjänster, men trots detta är resultatet fortsatt gott. Från april 2020 till mars 2021 (pandemiperioden) har 19 av 49 kommit i arbete av de som omfattas av utbildningsplikt, detta kan jämföras med perioden augusti 2019 till mars 2020 då 13 av 58 som omfattades av utbildningsplikten kom i arbete. Vuxenutbildningen har också tillsammans med T o S påbörjat arbetet med att erbjuda kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen genom Äldreomsorgslyftet. Gällande beräknad mottagning av kvotflyktingar så är denna minskad under våren men troligtvis ökande från och med augusti. Detta då pandemin har fortsatt en försvärande effekt för inresandet till Sverige.

3.5.1.1.2 Politiskt uppdrag: 10. Stärk skolans roll och uppdrag i det sociala hållbarhetsarbetet, samhällskontraktet. (SÖP)

10. Stärk skolans roll och uppdrag i det sociala hållbarhetsarbetet, samhällskontraktet. (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
 Arbete pågår, Uppdrag 10 Beskrivning Ett fortsatt och utvecklat samarbete med ToS inom förebyggande och främjande arbete, exempelvis drog- och våldsförebyggande och jämställdhetsfrågor, HBTQ, psykisk ohälsa	Arbete fortlöper enligt plan utifrån samarbete med BoL inom folkhälsa och social hållbarhet. Via program social hållbarhet har fyra underliggande planer antagits, som tydliggör samverkan och prioriterade insatser utifrån sektorns arbete med social hållbarhet. Utifrån budgetdirektiv 2021 - 2022 har förvaltningen getts i uppdrag att genomföra översyn och samordning inom det förebyggande arbetet. Familjehuset Klippan bedriver integrerade tidiga insatser kring barn- och ungdomars psykiska hälsa. Sektorerna samverkar kring nationella stimulansmedel psykisk hälsa och de olika utbildningsinsatser som genomförts utifrån Suicidprevention. Medel har avsatts för implementering av närvaroteam och särskild undervisningsgrupp. Vidare har resultat från ungdomsenkäten Lokal Uppföljning av Ungdomspolitik (LUPP) har presenterats och förankrats i sektorn. Under 2022 kommer förvaltningen

Aktivitet	Kommentar
och tidiga insatser.	<p>intensifiera arbetet med att starta upp ett familjecentrerat arbetssätt i Komarken. Utifrån befintliga politiska uppdrag sker ett sektorsövergripande arbete utifrån integration, vuxenutbildning och arbetsmarknadsprocesserna. Det nya verksamhetsområdet Kompetenscentrum har skapats. Kompetenscentrums fokus är en sammanhängande helhet och ska skapa de bästa förutsättningarna för utbildning, integration och arbete.</p> <p>Regionutvecklingsnämnden har avsatt medel till Kungälv kommun och Mölndals Stad för medfinansiering av projektet Systematisk Mätning Analys Social Hållbarhet (SMASH). Kungälv kommuns utgångspunkt är uppföljning utifrån politiska mål/uppdrag med särskilt fokus på arbete och sysselsättning. Utifrån systematiskt kvalitetsarbete och effekthämtning kommer Kompetenscentrum vara ett första lärande exempel.</p> <p>Fortsatt förankring sker kring Samhällskontrakt i sektorn, där utgångspunkten är att de aktörer som tecknat kontraktet ska vara ett värdefullt stöd för sektorns arbete med exempelvis stödanställningar men även olika förebyggande och främjande insatser.</p> <p>Utifrån plan Trygg i Kungälv är våld i nära relationer ett prioriterat område. Förvaltningen har genomlyst och kommer första kvartalet 2022 slutföra revidering av anvisning våld i nära relationer. Även handlingsplan hedersrelaterat våld och förtryck, som synliggör rutiner kring samverkan mellan skola och socialtjänst, ska slutföras första kvartalet 2022.</p> <p>"En drogfri skola" har tagits fram utifrån utarbetad samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF). Dokumentet ger förebyggande arbetet samt rutin för skolans agerande vid misstanke om att elev är alkohol- och drogpåverkad. Sektorn är delaktig i olika kommunövergripande drogförebyggande aktiviteter, till exempel information till föräldrar, droginformation till näringslivet.</p>

3.5.1.1.3 Politiskt uppdrag: 17. Utveckla uppföljningen av integrationsprocessen; boende, utbildning, fritid och arbete (SÖP)

17. Utveckla uppföljningen av integrationsprocessen; boende, utbildning, fritid och arbete (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Utveckling av nya arbetssätt för integrations-processen</p> <p>Beskrivning Implementera nya arbetssätt efter rekommendationer som framkommit i Delmos kartläggningen: Uppdrag organisering av arbete med nyanlända i samverkan mellan ToS och BoL</p>	<p>Under 2021 har projektet Sysselsättning, Introduktion och Arbete (SIA) genomförts. Målgruppen har varit nyanlända under etablering/förlängd introduktion och som berörs av insatser från Enheten för mottagning och integration, Arbetsmarknadsenheten samt Vuxenutbildningen. Projektets mål var:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samordna insatser mot näringslivet och civilsamhället kring olika stödanställningar. • Samordna pågående olika insatser från enheterna. • Följa och mäta effekten av gemensamma insatser <p>Utifrån befintliga politiska uppdrag och inlett arbete med projektet SIA har verksamhetsområdet Kompetenscentrum skapats. Kompetenscentrum fokus är en sammanhängande helhet och ska skapa de bästa förutsättningarna för utbildning, integration och arbete. 1 januari 2022 kommer det nya verksamhetsområdet träda i kraft. Att utveckla nya arbetssätt för integrationsprocessen är ständigt pågående eftersom målgruppernas behov kan se olika ut beroende på kunskapsnivån och arbetssätten behöver möta behoven. Förvaltningen har utvecklat nya arbetssätt genom satsningen kring Sysselsättning, Introduktion och Arbete.</p> <p>I projektet systematisk mätning analys social hållbarhet (SMASH) kommer Kungälv kommun, Mölndals Stad tillsammans med RISE utveckla mätmetoder och uppföljning kring integrationsprocessen. Arbetet pågår enligt plan och projektet kommer pågå till 2023.</p>

3.5.1.1.4 Politiskt uppdrag: 36. Genomför och implementera utvecklingsarbetet i Strategi 2035 tillsammans med Västsvenska Handelskammaren (SÖP)

36. Genomför och implementera utvecklingsarbetet i Strategi 2035 tillsammans med Västsvenska Handelskammaren (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Workshop som leder fram till en strategi. Efter genomförda workshoppar med näringslivet har en strategi framtagits. Denna har genomgått av förvaltningen i samråd med politiken. Bl.a. med anledning av situationen med Corona och dess effekter på näringslivet ska strategin också kommuniceras med näringslivet inför antaganade. Detta beräknas kunna ske under juni 2020.</p> <p>Beskrivning Näringslivsstrategi 2035 är framtagna och kommer att beslutas under hösten 2021.</p>	<p>Efter workshoppar, ledda av Västsvenska Handelskammaren, har en näringslivsstrategi tagits fram i samverkan mellan näringsliv, politiker och tjänstepersoner från kommunen. Strategin antogs i kommunstyrelsen i augusti 2021 och förvaltningen arbetar utifrån den.</p>

3.5.1.1.5 Politiskt uppdrag: 54. Tillhandahåll utbildningar arbetsmarknaden efterfrågar inom vuxenutbildningen (SÖP)

54. Tillhandahåll utbildningar arbetsmarknaden efterfrågar inom vuxenutbildningen (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Samarbeta med vuxenutbildningen</p> <p>Beskrivning Samarbeta med vuxenutbildningen för att möjliggöra konkretisering av nödvändiga jobbspår som skall matcha behov på arbetsmarknader som inkluderar nyanlända och övriga som står långt ifrån arbetsmarknaden</p>	<p>Inom Göteborgsregionen (GR) finns ett samverkansavtal kring vuxnas lärande. Avtalet innebär bland annat att tillvarata den samlande kapaciteten och utbildningsresurser inom GR. Genom att utveckla samverkan och samordning av yrkesutbildningar för vuxna förväntas medborgarnas möjligheter att utbilda sig inom yrkesområden som är efterfrågade på arbetsmarknaden öka. Likaså ska möjligheterna att tillhandahålla utbildningar som en enskild kommun har svårt att bedriva utan samverkan förbättras. Samverkansavtalet omfattar regionalt anordnad yrkesinriktad utbildning för vuxna (regionalt yrkesvux).</p> <p>Inom kommunen pågår ett samarbete mellan Vuxenutbildningen, Arbetsmarknadsenheten (AME), Enheten för mottagning och introduktion (EMI) och Arbetsförmedlingen (AF) som innebär ett mer samlat arbete kring individer som förväntas leda till korta och effektiva vägar till respektive insats. Upprättat avtal finns för att formalisera samverkan; Lokal överenskommelse (LÖK) där även Delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA) ingår. DUA syftar till att utveckla jobbspår där vuxenutbildningen bidrar med utbildningar som efterfrågas av arbetsmarknaden.</p>

3.5.1.1.6 Politiskt uppdrag: NY 2021 Ta fram åtgärder för att stärka nyföretagsamheten (SÖP)

NY 2021 Ta fram åtgärder för att stärka nyföretagsamheten (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Anordna event och träffar</p> <p>Beskrivning Tillsammans med nyföretagarcentrum och andra organisationer anordna event och träffar i lämplig form för att informera om att starta och driva företag. Fördjupa samarbetet mellan gymnasieskolan och näringslivstrategen kring ung företagsamhet.</p>	<p>Nyföretagarcentrum har genomfört sex rådgivningsdagar samt startat ett digitalt "Starta-eget seminarierum" Samarbetet mellan kommunens näringslivsfunktion och gymnasieskolan (med dess UF företag) har utvecklats och förbättrats.</p>

3.5.1.1.7 Politiskt uppdrag: NY 2021 Att utifrån den arbetsmarknadskris Pandemin medför motverka ökad arbetslöshet (SÖP)

NY 2021 Att utifrån den arbetsmarknadskris Pandemin medför motverka ökad arbetslöshet (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>✔ "Hur kan enheten för mottagning och introduktion (EMI), utifrån samverkan förändrade förutsättningar för nyanlända att etableras på arbetsmarknaden</p> <p>Beskrivning Pågående sedan våren 2020. Samverkan mellan EMI och AME i och med gemensamma aktiviteter för sökanden för att korta processer ut i arbete /studier. Samverkan i den här frågan är högst levande sker även genom lokal överenskommelse där parter som socialtjänst och arbetsförmedling medverkar. exempel på samverkan är: - Boskola, väg till bostad, arbete och studier - Workshop, där information till nyanlända om samhällsinformation, socialtjänstens uppdrag och arbetsmarknaden. - individforum, samverkan mellan SFI,</p>	<p>Under våren 2021 presenterades förslag på ny organisation. Förslaget innebar att arbetsmarknadsenheten (AME), enheten för mottagning och introduktion (EMI) vuxenutbildningen/SFI kommer bilda ett nytt verksamhetsområde inom Bildning och lärande. Syftet är att minska gränssnitten mellan sektorerna och få en samlad och tydlig styrning med syfte att öka resultaten och förbättra kvaliteten. Även enheten för stöd och försörjning är en del i organisationsförändringen och nya arbetssätt kommer utvecklas tillsammans med övriga enheter. Den nya organisationen träder i kraft januari 2021.</p> <p>Parallellt med detta pågår ett intensifierat samarbete mellan AME, EMI och vuxenutbildningen/SFI där kartläggning gjorts av individer som behöver extra stöd för att klara arbete eller sysselsättning.</p> <p>Kungälv ingår i ett DUA projekt (delegationen för unga och nyanlända till arbete) i det Norra klustret tillsammans med Stenungsund, Tjörn, Orust, Lilla Edet och Öckerö och har tecknat en delregional överenskommelse med Arbetsförmedlingen. Kungälv och Ale anslöt sig till det Norra klustret under våren-21. Klustret har bildat en styrgrupp och arbetar just nu med att utveckla jobbspårmetoder som bland annat innebär att skapa ett material som tydliggör jobbspårprocessen för arbetsgivaren. Samarbete finns även med validering Väst.</p>

Aktivitet	Kommentar
AF, AME, stöd och försörjning och EMI för att underlätta vägar för sökande inom etablering.	

3.5.1.1.8 *Insats: Samverkan mellan myndigheter*

Aktivitet	Kommentar
<p> Öka möjligheten till egen försörjning via arbete/studier, öka funktionsförmågan eller något annat varaktigt beslut via samlade insatser.</p> <p>Beskrivning Utifrån målgruppen 16-64 år (där unga vuxna mellan 16-29 år prioriteras) med behov av samordnat stöd och via samlade insatser öka möjligheten till egen försörjning via arbete/studier, öka funktionsförmågan eller något annat varaktigt avslut.</p> <p>Ansvar Samordningsförbundet Älv & Kust.</p>	<p>Kungälv kommun ingår i Samordningsförbundet Älv & Kust tillsammans med kommunerna Ale, Stenungsund, Tjörn och Öckerö samt Västra Götalandsregionen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Parterna lägger in gemensamma medel för insatser för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och ska syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvävsarbete.</p> <p>Samordningsförbundet Älv&Kust arbetar med arbetslivsinriktad rehabilitering och verksamheten riktar sig till deltagare i åldern 16-64 år. Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, vården eller kommunen, kan skicka remiss till Samverkansteam eller en förfrågan om stöd med genomlysningar av komplexa ärenden hos vårt Handläggarteam.</p> <p>Samordningsförbundet Älv & Kust arrangerar eller är delaktiga i flera olika aktiviteter som är till för att stärka och förbereda våra deltagare för arbetsträning och en hållbar väg vidare mot arbete och studier. Exempel på insatser är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ACT (Acceptance and Commitment Therapy/Training) är en form av kognitiv beteendeterapi med fokus på att hantera stress och främja hälsa. • Arbetsträning • Grön aktivering • Vägledningskurs
<p> För att förbättra funktions- och arbetsförmåga fortsatt satsning på tvåprofessionella samverkansteam samt lokalt handläggarteam.</p> <p>Beskrivning Ansvar Samordningsförbundet Älv & Kust</p>	<p>Totalt har 57 invånare i Kungälv tagit del av stöd hos Samverkanteamet som är en insats genom Samordningsförbundet Älv & Kust. 31 av dessa var i åldern 16-29 år. 33 deltagare var kvinnor och 24 män. 29 individer kom nya under året och 22 avslutades.</p> <p>Det tidigare handläggarteamet har under 2021 bytt namn till BIP-team. BIP-teamet arbetar utifrån processen, <i>bereda</i> ärenden inför möte, <i>informera</i> varandra i syfte att skapa en helhetsbild kring individens situation, identifiera möjliga handlingsalternativ för individen i syfte att skapa <i>progression</i>. I BIP-teamet finns hälso- och sjukvård, kommun och Arbetsförmedling representerade. Försäkringskassan kontaktas vid behov genom kontaktperson.</p> <p>BIP-teamet är gemensamt mellan Ale och Kungälv. Under 2021 har man totalt haft 9 möten. Teamet har genomfört 8 genomlysningar varav 5 från Kungälv. Teamet tar också emot remisser för gemensam dialog totalt 79 stycken varav 50 från Kungälv. Kungälv kommun har remitterat 8 av dessa ärenden.</p> <p>Inkomna remisser till de olika BIP-team som finns inom Samordningsförbundet geografiska område kommer närmare 50% från hälso- och sjukvården, 27% från Försäkringskassan och 23% från kommuner. Arbetsförmedlingen remitterar enstaka ärenden.</p>
<p> Via olika hälsofrämjande insatser skapa förutsättningar för en effektiv rehabilitering samt verka för att förebygga fortsatt ohälsa.</p> <p>Beskrivning Ansvar Samordningsförbundet Älv & Kust.</p>	<p>Utifrån Samordningsförbundets Älv & Kust och deras årsredovisning för 2021 har invånare från Kungälv deltagit i 11 olika aktiviteter inom områdena fysisk aktivitet, kultur och vägledning. Totalt 101 deltagarplatser har nyttjats av invånare från Kungälv. 42% var under 30 år och 58% över 30 år. 63% av deltagarna var inskrivna i Samverkansteamet, övriga 37% kom direkt genom de samverkande parterna.</p>

3.5.1.1.9 *Insats: Sysselsättning för ungdomar*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Fortsatt satsning och utveckling av feriearbete. Beskrivning Ansvar ToS.</p>	<p>Feriejobb skapas inom kommunen, tillsammans med externa aktörer såsom bland annat privata arbetsgivare och föreningar i samverkan kring samhällskontrakten. Feriejobb tas fram för samtliga lov under året. Under 2021 erbjöds 582 ungdomar feriearbete.</p>
<p>▶ Strukturerad samverkan med arbetsförmedlingen, samordningsförbundet Älv & Kust, Bildning och Lärande samt Trygghet och Stöd kring gemensamma insatser och uppföljning. Beskrivning Ansvar ToS.</p>	<p>Framsteget vänder sig till ungdomar mellan 16 och 29 år, som är behövs stöd och hjälp från flera olika myndigheter för att nå arbete eller studier. Vid Framsteget ges erbjuds kartläggning, vägledning, stöd samt insatser som kan hjälpa att starta/göra färdigt studier eller nå ett arbete. Framsteget sker i samverkan med utförenheten, trygga ungdomsmiljöer, enheten för mottagning och introduktion, stöd och försörjningsenheten, kommunalt aktivitets ansvar samt Samordningsförbundet Älv & Kust. Arbetsmarknadsenheten är sammankallande och koordinerade har uppdrag i Framsteget. Det finns olika vägar in till Framsteget. Ungdomar kan direkt söka Framsteget eller hänvisas via olika samverkanspartner som exempelvis vårdcentraler, skola, utförarenheten och Trygga Ungdomsmiljöer. För att ge ungdomar med psykisk ohälsa särskilt stöd kommer Framsteget utveckla gruppverksamhet i samverkan med Aktivitetshuset. Uppföljning 2021: <ul style="list-style-type: none"> • Antalet pågående ärenden från försörjningsstödet: 92 • Antal nya ärendet från försörjningsstödet: 38 • Antal avslutade ärende: 59 Av dessa 59 avslutade ärenden har 10 gått till arbete samt 12 studier.</p>

3.5.1.1.10 *Insats: Koppla försörjningsstöd till motkrav på arbete, sysselsättning och utbildning*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Utveckla samhällskontraktet och kraftsamla kring individer som riskerar att hamna i försörjningsstöd. Beskrivning Ansvar ToS.</p>	<p>Kungälv kommun har sedan 2016 arbetat aktivt med Samhällskontrakt, som sker tillsammans näringsliv, andra offentliga myndigheter, hälso- och sjukvård och civilsamhället för att öka innanförskapet i Kungälv. I dagsläget är det 90 olika organisationer som anslutit sig. Med Samhällskontrakten vill Kungälv kommun skapa möjligheter till nätverkande samt möta upp och synliggöra olika goda initiativ. Regelbundna uppföljningar visar att Samhällskontrakt gör skillnad via ökad samverkan kring; feriejobb, arbetsträningsplatser, extra tjänster och språkpraktikplatser samt olika förebyggande insatser. Under 2021 har tio nya företag gått med i Samhällskontraktet. Vidare har tre nätverksmöten arrangerats. För att få bästa möjliga effekt leds arbetet med Samhällskontrakt via en arbetsgrupp, som består av representanter från dagligverksamhet, arbetsmarknadsenheten och skolan. Näringslivsstrateg och folkhälsostrateg är sammankallande.</p>

3.5.1.1.11 *Insats: Digitalisera kommunens ärendehantering för att personer snabbare ska komma i arbete, utbildning eller sysselsättning*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Fortsatt arbete med att digitalisera processerna inom sektor Trygghet och Stöd och införa AI-baserad biståndsbedömning vid försörjningsstöd. Beskrivning</p>	<p>Arbete pågår med att digitalisera själva ansökningsprocessen kring försörjningsstöd. Medborgaren ska ha möjlighet att göra ansökan digitalt via en E-tjänst. Viss automatisering kommer att ske gällande av uppgifter från ansökan till verksamhetssystem. Tjänsten beräknas vara tillgänglig tredje kvartalet 2022.</p>

Aktivitet	Kommentar
Ansvar ToS.	

3.5.1.1.12 *Insats: Förebygga långtidsarbetslöshet genom att matcha den arbetslöse mot arbete/praktik efter behov i näringsliv och i kommunens egna verksamheter*

Aktivitet	Kommentar
<p>🟢 Internt samorganisera insatser kring arbete och studier.</p> <p>Beskrivning Internt samorganisera insatser kring arbete och studier. Fokus är sektorsövergripande gemensam omvärldsanalys, samordning kring myndighetskontakter, tydliggörande kring ansvar och roller i organisationen. Ansvar ToS samt BoL.</p>	<p>Utifrån målgruppen nyanlända i etablering har projekt Studier, Introduktion och Arbete (SIA) genomförts under 2021. Projektet har skett i samverkan med Enheten mottagning introduktion (EMI), Vuxenutbildningen SFI och Arbetsmarknadsenheten (AME). Mål har varit att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samordna insatser mot näringslivet och civilsamhället kring olika stödinställningar • Samordna pågående insatser inom Vuxenutbildningen SFI, EMI och AME som tex. Hälso skola, Boskola, Föräldrautbildning, Praktiksamordning, CV-skrivning • Utveckla effektiva processer • Följa och mäta effekten av gemensamma insatser <p>Under 2021 har det skett regelbundna möten varannan vecka under namnet individforum. Där har representanter för SFI, AME, EMI, arbetsförmedlingen samt Stöd och försörjning deltagit. Vid individforum diskuteras framgångar, problem, förbättringsåtgärder, ändringar i planering etc. med målsättning att individerna ska närma sig arbetsmarknaden.</p> <p>Inom vuxenutbildningen SFI har praktiksamordningen varit en viktig framgångsfaktor för den grupp som har lägst utbildningsbakgrund. 26 personer har fått stöd att komma ut på praktikplatser. Sammanlagt har 18 olika praktikplatser använts i syfte att ge möjlighet till arbetserfarenhet samt språkutveckling.</p> <p>Inom EMI har det bedrivits Hälso skola och 20 individer har deltagit vid de 14 tillfällen som hållits under året. Utvärdering där deltagare fått svara på enkätfrågor visar att de fått till sig användbar information kring sjukvårdssystem, egen hälsa, friskvård, föreningsliv etc.</p> <p>Föräldrautbildning har också arrangerats och 16 individer har fått information om regelverk kring föräldraansvar, barns rättigheter, stödfunktioner kring barn och föräldraskap etc. Även här ger utvärderingen från deltagare positiva resultat där informationen hjälpt dem i sin förändrade föräldraroll utifrån migrationen.</p> <p>Boskolan som hålls två gånger per månad har hittills under året tagit emot 98 besök (fram till 1 december). Några individer har kommit flera gånger. Där har hjälp och information getts angående svensk bostadsmarknad, ansökan om bostad samt också hjälp med CV-skrivning.</p> <p>Under året har 42 personer fått hjälp att skriva ett CV som sedan kan användas för jobsökande.</p> <p>Arbetet och samverkan för att personer ur etableringsgruppen ska komma ut i subventionerade anställningar på arbetsmarknaden pågår och 2021-11-22 hade 25 personer en extratjänst. 8 av dessa är nyanställda under året. 3 personer har gått vidare från extratjänst till nystartsjobb och 1 person har gått ytterligare ett steg vidare till en tillsvidareanställning.</p> <p>Statistik på hur många av dem som avslutar etableringen som går direkt till egen anställning finns hos arbetsförmedlingen och är inte tillgänglig för kommunen.</p> <p>Sammanfattningsvis behövs samverkande insatser kring målgruppen. Det arbete som bedrivits under året av engagerade medarbetare ger resultat och det är viktigt att arbetet ständigt utvecklas och implementeras i den nya organisationen Kompetenscentrum. Vidare är det prioriterat att utveckla former kring systematisk uppföljning för att mäta effekt och bedöma hur insatser möter uppsatta politiska mål. Slutsats från projektet är också att Arbetsförmedlingen, med sitt uppdrag att ha huvudansvar för etableringen, fyller en viktig funktion i samverkan. Myndigheten befinner sig i en omställning. Fokus framöver måste vara att finna</p>

Aktivitet	Kommentar
	nya vägar till samverkan.
<p>▶ Fortsatt utveckla avtal med berörda parter (ex Arbetsförmedlingen).</p> <p>Beskrivning Ansvar ToS.</p>	<p>Samverkan inom den lokala överenskommelsen (LÖK) mellan Arbetsförmedlingen, Försörjningsstöd, EMI , SFI samt AME samt inom Framsteget. Samverkan har även skett inom SIA projektet. som vänder sig till nyanlända som står långt ifrån arbetsmarknaden. Utveckling av LÖK har skett genom aktiv samverkan på olika nivåer. På enhetschefsnivå har de olika verksamheterna vid fyra tillfällen diskuterat strategier samt kommunens påverkan av AF:s reformering. På operativ nivå har professioner från de olika enheterna träffats var fjortonde dag.</p> <p>Under 2021 har Kungälv kommun tillsammans med Ale, Lilla Edet, Tjörn, Stenungsund, Orust och Öckerö påbörjat samverkan inom DUA och jobbspår.</p>

3.5.2 Aktiviteter från Funktionshinderplanen

3.5.2.1 Arbete

Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring arbete är:

- Kungälv kommun ska i nära samarbete med arbetsförmedlingen och näringslivet verka för att skapa arbete för personer med funktionsnedsättning.
- Antalet stödanställningar i Kungälv kommuns samtliga sektorer ska öka fram till 2023.
- Skolans, socialtjänstens, arbetsförmedlingens och försäkringskassans befintliga nätverksarbete ska fortsätta och utvecklas för att i ett tidigt skede hitta arbetstillfällen för ungdomar med funktionsnedsättning.

3.5.2.1.1 Insats: Arbete

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Kommunen ska arbeta för större mångfald och bredd i sin rekrytering av personal. Personalsammansättning ska i högre grad spegla hur det ser ut i samhället i stort.</p>	<p>Genom att byta rekryteringssystem och genom utbildningar säkerställs att rekryteringsprocessen blir så objektiv och rättvis som möjligt. Det nya rekryteringssystemet följer den kompetensbaserade rekryteringsmetoden där kandidaterna bedöms efter de kompetenser som efterfrågas i kravprofilen vilket minimerar risken att kandidaterna diskrimineras.</p> <p>Två gånger om året hålls chefsutbildning i rekrytering där vikten av mångfald och objektivitet lyfts och diskuterats. Under våren 2022 planeras en djupgående utbildning om den kompetensbaserade rekryteringsmetoden för alla chefer och rekryterare i kommunen.</p>
<p>▶ Utifrån Samhällskontraktet med näringsliv och civilsamhälle förbättra funktionshindrades förutsättningar för arbete och sysselsättning.</p>	<p>Kungälv kommun har sedan 2016 arbetat aktivt med Samhällskontrakt, som sker tillsammans näringsliv, andra offentliga myndigheter, häls- och sjukvård och civilsamhället. I dagsläget är det 90 olika organisationer som skrivet på. Under 2021 har fokus varit att använda Samhällskontraktet som en plattform för att förbättra funktionshindrades förutsättningar för arbete och sysselsättning. Representanter från daglig verksamhet har involverats. Företag som arbetar särskilt med deras målgrupp har uppmärksamats och gått med i Samhällskontraktet.</p>
<p>▶ Kvalitetshöjande insatser inom daglig verksamhet som leder till en meningsfull sysselsättning.</p>	<p>Inom daglig verksamhet pågår fortsatt utveckling kring att erbjuda en meningsfull sysselsättning. Via Samhällskontrakt sker kontinuerlig samverkan med näringslivet vilket möjliggör etablering inom yrkeslivet. Exempel på samverkan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ICA Maxi: finns det idag en praktikgrupp och det kommer starta ytterligare en grupp under våren. • Fars Hatt: pågår en dialog med de nya ägarna för att kunna ha en praktikgrupp där. • Carryline: finns idag en befintlig grupp i en egen del av företaget. Det planeras att starta ytterligare en grupp som deltar i själva produktionen.

Aktivitet	Kommentar
	<p>Samarbete pågår även med andra företag som lämnar arbetsuppgifter till kommunens enheter. Daglig verksamhet har fått två nya lokaler (Rosa huset och Fredkullagatan) som omgående satts i verksamhet. Då det finns ett stort mediaintresse hos målgruppen är planen är att starta ytterligare en mediagrupp. En ny enhet med estetisk inriktning har startats.</p> <p>Daglig verksamhet kommer att genomföra projekt för deltagare kring att delta i övergripande samhällsfrågor såsom till exempel kultur och valet.</p> <p>Beredning för Trygghet och Stöd inleder våren 2022 framtagande av policydokument kring LSS verksamheten fortsätta utformning i Kungälv kommun.</p>

3.6 Demokrati och civilsamhälle

Programmets beskrivning av målområdet Demokrati och sysselsättning:

Det är en stor utmaning för demokratin när delar av befolkningen varken deltar eller känner sig delaktiga. Fokus är högt deltagande i allmänna val och i demokratiska processer mellan valen.

- *Insatser för att öka valdeltagande i områden med särskild låg andel.*
- *Förstärka barns och ungdomars inflytande och delaktighet.*
- *Vidareutveckla kommunens arbete med partnerskap och överenskommelser med civilsamhället.*
- *Utveckla nya ersättningsmodeller för att stimulera ett inkluderande föreningsliv som vänder sig till fler deltagare från olika samhällsgrupper.*
- *Stärka kulturens och bibliotekens roll som främjare av demokratisk delaktighet.*

3.6.1 Aktiviteter från Social översiktsplan

3.6.1.1 Demokrati och civilsamhälle

Beskrivning

Social hållbarhetsplans delmål kring demokrati och civilsamhälle är:

- Främja medskapande och dialog.

3.6.1.1.1 Politiskt uppdrag: NY 2021 Inrätta ett fast forum för medborgardialog – öppna rum för prioriterade stadsplaneringsprojekt (SÖP)

NY 2021 Inrätta ett fast forum för medborgardialog – öppna rum för prioriterade stadsplaneringsprojekt (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Upprätta ett fast forum för medborgardialog</p> <p>Beskrivning Utgångspunkten är att använda utrymmet i lobbyn i entréplanet för att på ett tydligare sätt involvera medborgare i stadsutvecklingsprocessen i kommunen. Andra</p>	<p>En utställning i entrén i stadshuset inrättas under våren 2022. Utställningen kommer att innehålla både en digital och fysisk 3d-modell över Kungälv tätort och Ytterby. Hela kommunen kommer finnas i digital miljö. Dialog kan föras vid befintliga sittgrupper och vid den fysiska modellen. Det framtida Kungälv kommer också att presenteras i montrar och på affischer.</p> <p>Planen är att genomföra regelbundna dialoger där vi bjuder in medborgare och näringsliv. Nyckelpersoner inom kommunen, både tjänstepersoner och politiker kan använda arenan för dialog kring samhällsutvecklingen och andra frågor.</p>

Aktivitet	Kommentar
	platser kan också bli aktuella.

3.6.1.1.2 Politiskt uppdrag: NY 2021 Förslagsverksamheten utvecklas och stimuleras med tydlig återkoppling och uppmuntran (SÖP)

NY 2021 Förslagsverksamheten utvecklas och stimuleras med tydlig återkoppling och uppmuntran (SÖP)

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Utredda utveckling av förslagsverksamhet</p> <p>Beskrivning En utredning angående hur detta kan genomföras ska påbörjas under våren 2021. Ansvarig: Annika Renström</p>	<p>Utredning och analys av åtgärder har genomförts. Förvaltningens nuvarande system såsom samverkansavtal och dess delar, ronder och modellen för verksamhetsstyrning (MOVE) ger goda förutsättningar för medarbetare att ge förslag och få återkoppling. Den löpande dialogen, öppet förhållningssätt och god arbetskultur ger ytterligare utrymme för medarbetare att inkomma med förslag. Förbättringsförslag som en stående punkt på APT avses att införas för att uppmuntra till att komma med förbättringar och sätta fokus på ämnet. Anteckningar förs på APT och det är lätt att följa upp vad som sades. Samverkansavtalets process innebär att frågor ska lyftas upp och ned i organisationen samt att förslaget ska utvärderas i första hand där frågan ligger närmast.</p>

3.6.1.1.3 Insats: Förstärka barns och ungdomars inflytande och delaktighet

Aktivitet	Kommentar
<p>🗨 Med LUPP som utgångspunkt via Ungdomsrådet utveckla former kring att ungdomars inflytande och delaktighet.</p> <p>Beskrivning Ansvar: ToS samt BoL.</p>	<p>Ungdomsenkäten Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP) har under 2021 redovisats i olika politiska forum samt internt i förvaltningen. LUPP berör grundskole-elever i årskurs 8 och årskurs 2 vid Mimers Hus. Enkäten genomfördes hösten 2020. Ambitionen är att resultaten kring LUPP ska vara underlag till det nystartade Ungdomsrådet, som ersätter Ungdomsfullmäktige. På grund av pandemin har inte Ungdomsrådet kunnat startas upp.</p>

3.6.1.1.4 Insats: Vidareutveckla kommunens arbete med partnerskap och överenskommelser med civilsamhället

Aktivitet	Kommentar
<p>👉 Utifrån behov och möjlighet teckna idéburna offentliga partnerskap.</p> <p>Beskrivning Ansvar ToS.</p>	<p>Arbetet fortlöper med aktivt och långsiktig samverkan med civilsamhället utifrån avsatta medel för sociala föreningar. Kungälv kommun har tecknat idéburna offentliga partnerskap med följande aktörer; Spelberoendes förening i Göteborg, Brottsofferjouren Storgöteborg samt Hela Människan i Kungälv. Inför 2022 har Kungälv kommun pilotprojekt med Medborgarskolan kring mötesplats Solrosen vid Nordmannatorget samt satsning kring Aktivt Kungälv med IFK Kungälv.</p>
<p>👉 Förenkla föreningars process kring bokning av lokaler samt ansökan om föreningsbidrag.</p> <p>Beskrivning Ansvar SoU.</p>	<p>Förvaltningen har infört ett nytt digitalt boknings- och bidragssystem, e-serve, under 2021. Via ett föreningskonto går det att ansöka digitalt om befintliga bidrag.</p>

3.6.1.1.5 *Insats: Utveckla nya ersättningsmodeller för att stimulera ett inkluderande föreningsliv som vänder sig till fler deltagare från olika samhällsgrupper*

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Nytt gemensamt styrdokument som innebär gemensam hantering för alla föreningsbidrag och partnerskap. Beskrivning Ansvar SoU.</p>	<p>Riktlinjer för föreningsstöd antogs av kommunstyrelsen 2020-12-16 (Dnr KS2020/0674). Syftet med styrdokumentet är att bidra till att kommunen har en ändamålsenlig och säker hantering av föreningsstöd. Målsättningen med styrdokumentet är att skapa tydlighet avseende vilket föreningsstöd som kan sökas och fastställa tydliga villkor och kriterier för bedömning.</p>

3.6.1.1.6 *Insats: Stärka kulturens och bibliotekens roll som främjare av demokratisk delaktighet*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Fortsatt aktiv programverksamhet, brett utbud och en öppen mötesplats för alla grupper i samhället. Beskrivning Ansvar BoL.</p>	<p>Arbete pågår. Viss omställning till digitalt utbud i och med pandemin. Görs i den mån det är möjligt och med digitala lösningar har vi nått andra. Utvärderingar visar dock att det fysiska mötet är det som värderas mest.</p>
<p>▶ Utökad samverkan med samhällets aktörer såsom näringsliv, föreningar och studieförbund. Beskrivning Ansvar BoL.</p>	<p>Arbete pågår. Utökad samarbete har skett bland annat med Kongahälla Center. Kulturnatta blev ett exempel på hur vi kan samverka bättre. Kommer återkomma 2022</p>

3.6.2 *Aktiviteter från Funktionshinderplanen*

3.6.2.1 *Delaktighet och demokrati*

Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring delaktighet och demokrati är:

- Information om kommunens tjänster och verksamhet ska utformas så att den blir mer tillgänglig för människor med funktionsnedsättning.
- Vid möten som är öppna för allmänheten ska det finnas möjlighet till olika kommunikationshjälpmedel som till exempel teckenspråkstolk, hörsel förstärkning och förstora text.
- I mötet med kommunens personal ska människor beredas möjlighet att använda sitt eget kommunikationssätt
- Kommunen ska tillhandahålla uppdaterad information om tillgängligheten i kommunens offentliga byggnader, anläggningar och turistmål. Kommunen ska också verka för att andra fastighetsägare tillhandahåller information om tillgängligheten i publika lokaler.

3.6.2.1.1 Insats: Delaktighet och demokrati

Aktivitet	Kommentar
<p>🟢 Utveckling och anpassning av kommunens hemsida och andra digitala kanaler för att uppfylla kraven i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service.</p>	<p>I samband med att tillgänglighetsdirektivet blev lag hösten 2020 gjordes en genomgång av kommunens webbplats. Utifrån genomgången har olika brister kring webbplatsens tillgänglighet åtgärdats och detta arbete fortlöper under 2022.</p> <p>Förvaltningens olika webbredaktörer har fått utbildning i tillgänglighet. För den interna kommunikationen har ett nytt tillgängligt intranät lanserats.</p> <p>Under 2021 har kommunikationsenheten mött rådet för funktionshinderfrågor för dialog och utbildning.</p> <p>Kommunikation och tillgänglighet är ett kontinuerligt arbete, då kraven och möjligheterna förändras i takt med den tekniska utvecklingen.</p>
<p>🟢 Alternativa kommunikationssätt utifrån brukarens behov erbjuds för att underlätta kommunikationen.</p>	<p>Inom LSS finns ett pågående arbete kring att stärka personals kompetens kring alternativa kommunikationssätt. Arbetet fortlöper enligt plan.</p> <p>För det arbete som bedrivs med alternativa kommunikationssätt inom skola och förskola, se redovisning av aktiviteten "Ta fram en utbildningsplan kring bildstöd och teckenspråk."</p>
<p>🟢 Möjliggöra för medborgare att aktivt delta i politiskt arbete på sina egna villkor.</p>	<p>Digital signering av mötesprotokoll har införts efter beslut i kommunstyrelsen (Dnr KS2021/1625-1) Utredning av möjliga alternativ för att kunna skicka ut möteshandlingar med sekretess via en app pågår.</p> <p>Digitaliseringen är en möjliggörare och bland annat har så kallade "säkra rum" anskaffats under perioden för att möjliggöra digitala möten med sekretessinformation. Vid en utvärdering har "säkra rum" inte bedömts vara den bästa lösningen och därför utvärderas andra system.</p> <p>Rutinerna för arvoden har tydliggjorts och ett nytt intranät med tydligare information har införts.</p> <p>Vidare fortsätter arbetet med att på ett bättre vis synliggöra kommunfullmäktiges digitala sammanträdesändringar. Ett nytt system kommer att upphandlas efter att en ytterligare omvärldsbevakning är genomförd. Det nya systemet är tänkt att tillgängliggöra kommunfullmäktiges sammanträden genom att texta dem och syftet med utredningen är att säkerställa att det kommande systemet uppfyller nya krav i lagstiftningen.</p>

3.7 Trygghet

Programmets beskrivning av målområdet Trygghet:

Människors trygghet är viktig ur flera aspekter, inte minst hur vi upplever varandra.

Otrygghet begränsar människors liv och lämnar den offentliga miljön till destruktiva krafter.

Ökad trygghet och minskad brottslighet är nödvändigt i områden med socioekonomiska utmaningar, men också för att samhället i stort ska vara tryggt. Utifrån ökad trygghet och minskad brottslighet är fokus på ett brett samarbete på alla nivåer mellan myndigheter, näringsliv och civilsamhället.

- *Motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld.*
- *Insatser mot narkotika och missbruk.*
- *Främja det brottsförebyggande arbetet.*
- *Fortsatt och förstärkt områdesbaserat arbete och strukturerad samverkan med polisen.*
- *Åtgärder mot organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället.*
- *Motverka våldsbejakande extremism*

3.7.1 Aktiviteter från planen Trygg i Kungälv

3.7.1.1 Våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck

Beskrivning

Våld i nära relationer är ett samlingsbegrepp som omfattar både våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck (inklusive tvångsäktenskap, barnäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor). Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor innehåller fyra vägledande målsättningar:

- Ett utökat och förebyggande arbete mot våld.
- Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn.
- Effektivare brottsbekämpning.
- Förbättrad kunskap och metodutveckling.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är ett samhällsproblem som finns inom alla samhällsklasser.

3.7.1.1.1 Insats: Motverka våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck

Aktivitet	Kommentar
▶ Ärlig informations-/kunskapskampanj till allmänheten.	I samband med revidering av anvisning våld i nära relationer har kommunens hemsida arbetats om för att göra information lättillgängligt för våldsutsatta, förövare, professionella och allmänhet. Foldrar med bland annat viktiga telefonnummer och hänvisningar har spritts till näringslivet, hälso- och sjukvården, civilsamhället samt internt i kommunen.
▶ Kunskapsinsatser för personal för att säkerställa att rutiner finns och fungerar.	Att rutiner finns och fungerar utifrån våld i nära relationer säkerställs utifrån verksamhetens systematiska kvalitetsarbete. Sektor Trygghet och Stöd har inlett en översyn och komplettering av befintliga dokument i socialtjänstens ordinarie kvalitets- och ledningssystem. Arbetet fortlöper under 2022.
✓ Revidera befintlig anvisning, våld i nära relationer och kommunicera den.	Behovet av att göra ett samlat dokument kring våld i nära relationer har efterfrågats av det kommunövergripande nätverket, där representation finns från skola, socialtjänst, primärvård, specialist sjukvård/akuten, polisen, Trygga Ungdomsmiljöer, säkerhetsansvarig, kvinnojouren, Svenska Kyrkan föreningar som Zonta, Rädda Barnen och Brottsofferjouren. Via nätverket har befintliga insatser kartlagts och ansvar och uppdrag har tydliggjorts. Anvisningen kopplas till befintliga dokument i socialtjänstens ordinarie kvalitets- och ledningssystem. Avisningen färdigställs första kvartalet 2022, därefter kommer den kommuniceras via aktörerna i nätverket samt via kommunens intranät och hemsida.
▶ Sammanställa de olika aktörernas respektive statistik för att få en gemensam lägesbild.	Kommunövergripande nätverket fungerar som en viktig plattform för att inhämta en gemensam lägesbild. När det gäller följa upp förekomsten av våld i nära relationer är detta ett utvecklingsområde, som kräver medvetenhet om bakomliggande faktorer. Mörkertalet är stort. Antagande är att aktivt förebyggande arbete samt att professioner rutinmässigt ställer frågor kring våld i nära relationer leder till att flera utsatta personer vet och vågar ta kontakt med socialtjänsten och/eller polis. Med start 2020 har socialtjänsten infört en ny ärendetyp, där personer över 21 år som ansökt om stöd och hjälp utifrån våld i nära relationer specifikt hanteras och handläggs. Innan hanterades dessa ärenden inom samma ärendetyp som övriga personer över 21 år. Antal registrerade ärenden våld i nära relationer under 2020 var 22. Antagandet är att vissa ärenden legat kvar i den tidigare ärendetypen. Statistiken för 2020 är därmed inte komplett. Under 2021 fram tills 1 november var det totalt 43 antalet ärenden. Statistik har även samlats in från polisen samt från krismottagningen våld i nära relationer.
▶ Via kommunövergripande	Kommunövergripande nätverk har i samband med framtagande av Anvisning våld i nära relationer under 2021 arbetat aktivt med samverkan kring upptäckt, insatser

Aktivitet	Kommentar
nätverk ökad samverkan kring tidig upptäckt, insatser och uppföljning.	och uppföljning.
✓ Uppdatera befintlig handbok gällande hedersrelaterat våld och förtryck.	Uppdaterad handbok kring hedersrelaterat våld och förtryck är inledd och slutförs första kvartalet 2022. Handboken kommer vara bilaga till reviderad anvisning våld i nära relationer.

3.7.1.2 Brottsförebyggande arbete

Beskrivning

Brottsförebyggande arbete berör samtliga sektorer i kommunen. För att bedriva ett effektivt förebyggande arbete krävs engagemang och samverkan från hela samhället. Kungälv kommun har ett ansvar, att tillsammans med samverkande aktörer åtgärda otrygga platser. Fokus framöver kommer vara att i dialog med kommuninvånare identifiera dessa otrygga platser. Kommunen har skrivit under en samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Kungälv/Ale. Samverkansöverenskommelsen utgår från ”Trygg i”-modellen vilket innebär en fördjupad och mer strukturerad samverkan på bred front som utgår från en gemensam lokal lägesbild. Med utgångspunkt från EST (Effektiv samordning för trygghet), benämns i Kungälv kommun som LST – Lokal samverkan trygg, jobbar kommunen och Polisen tillsammans med andra kommunala verksamheter samt lokala aktörer i en kunskapsbaserad metod inom brottsprevention vars syfte är att minska och förebygga otryggheten genom tidiga insatser.

3.7.1.2.1 Insats: Främja det brottsförebyggande arbetet

Aktivitet	Kommentar
▶ Fortsatt strukturerat arbete utifrån ”Trygg i”-modellen.	<p>Genom gemensamma läges- och problembilder med berörda aktörer och samverkanspartners har kommunen och Polisen proaktivt och strukturerat arbetat med brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser. Exempel på åtgärder som genomförts till följd av lägesbilderna är;</p> <p><u>Stöld ur motorfordon</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Informationsinsatser löpande genom olika kanaler under 2021 ex. kommunens hemsida, polisens lokala Facebook och Kungälvsposten. - Montering av över 100 skyltar som påminner bilägare att tömma bilen på strategiska parkeringsplatser påbörjades november 2021 och slutförs i januari 2022. <p><u>Ordningsstörningar från motorburna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hängplats på parkering vid Folkets park anordnades, hösten 2020. - Parkeringsförbud från midnatt på Vita fläcken infördes maj 2021. - Trygghetskameror installerades på vita fläcken juni 2021. - Trygga ungdomsmiljöer hade en särskild satsning med aktiviteter på parkeringen vid Folkets park sommaren 2021. - Kontinuerlig närvaro av Trygga ungdomsmiljöers fältarbetare, väktare samt nattvandrare på Vita fläcken. - Särskild samverkan med berörda parter vid större planerade motorträffar ex. Ytterbygg, Ica Maxi och McDonalds. - Informations utskick till vårdnadshavare samt fordonsägare (A-traktor/Epa), tidig sommar 2021. - Lokala poliser har genomgått särskild utbildning för vara behörig att genomföra flygande besiktning. <p><u>Ordningsstörningar vid användning av fyrverkeri under jul och nyår 2021/2022</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Samverkan med berörda parter ex. Kungälvsbostäder, Västtrafik, Trygga ungdomsmiljöer, Polis, räddningstjänst. - Allmän information om vilka regler som gäller för fyrverkerier publicerades på

Aktivitet	Kommentar
	<p>kommunens hemsida i början av december 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trygga ungdomsmiljöer identifierade riskungdomar och genomförde förebyggande samtal med vårdnadshavare. - Polisen hade särskild resurs uttagen för att jobba med ordningshållning kopplat till nyårssafton. <p><u>Otrygga platser</u> Identifierade otrygga platser hanteras löpande.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Åtgärder i den fysiska miljön ex. belysning, beskärning av vegetation. - Personella resurser riktas mot platsen för att störa, samt öka upptäcktsrisken, ex. fältarbetare, väktare, Polis <p>Samverkan kring Kungälv's resecentrum utifrån Västtrafiks metod Samordning Trygg kollektivtrafik påbörjades hösten 2021.</p>
<p> I samverkan med exempelvis Kungälv's Energi och bostadsbolagen åtgärda otrygga platser genom trygghetsvandringar.</p>	<p>Säkerhetssamordnare samt kommunpolis har varit på Kungälv's Resecentrum (14-16 december samt 13 januari) och frågat resenärer hur de upplever tryggheten på platsen. Under samma period har det funnits möjlighet att besvara en digital trygghetsundersökning rörande Kungälv's Resecentrum. 244 svar har inkommit, analys pågår och åtgärder kommer vidtas med berörda parter inom ramen för samarbetet STK - Samordning Trygghet Kollektivtrafik.</p> <p>I slutet av december 2021 lanserade kommunen E-tjänsten Digital trygghetsvandring. Syftet är att systematiskt inhämta medborgarnas synpunkter om otrygga platser i kommunen samt öka medborgarnas engagemang och delaktighet i kommunens trygghetsskapande arbete. Under de tre första veckorna kom det in cirka 60 ärenden där mer än 150 olika platser blivit utmärkta inom kommunen. 37% av dessa var kopplade till trafik, 26% till allmän otrygghet och till 22% mörka platser. Områden som stack ut var bland annat Kode Centrum, Kungälv's Resecentrum, Fontin och området bakom Kungälv's Sjukhus. Åtgärder som rekommenderas av respondenterna var bland annat bättre belysning, ändringar i trafikregler samt önskan om bättre gång-/cykelvägar.</p> <p>Då ärendeflödet inte var klart innan lanseringen av e-tjänsten har dröjsmål uppstått innan berörd verksamhet fått underlag som berör de.</p>
<p> Fortsatt samverkan mellan skola, polis, ambulans och räddningstjänst i konceptet P.A.R.</p>	<p>Planeringsarbete skedde hösten 2020 dock fick genomförandet våren 2021 ställas in på grund av pandemin.</p> <p>Planeringsarbete skedde hösten 2021. Genomförandet som skulle börja v4 2022 är pausad på grund av pandemin. Eventuellt kommer genomförande igång i slutet av våren 2022.</p>
<p> Utifrån behov fortsatt effektivt områdesbaserat arbete.</p>	<p>Nätverk Komarken har träffats regelbundet under 2021. I nätverket ingår cirka 25 representanter från skola, socialtjänst, Trygga ungdomsmiljöer, fritid, samhällsbyggnad, polis, vårdcentral, Kungälv's Bostäder, föreningar, studieförbund, kyrkorna.</p> <p>Syftet med nätverket är att dela aktuell lägesbild, skapa kännedom om varandras verksamhet, lyfta aktuella behov och möjligheter till samverkan.</p> <p>Verksamheter har påverkats och begränsats med anledning av pandemin 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utförarenheten har informerat om sin verksamhet - Odlingslotter - Ny klätterställning samt utegym vid kompisplatsen - Mobiliserande insatser utifrån skadegörelse sommaren 2021 - Åtgärder i den fysiska miljön ex. förbättrad belysning, beskärning av skymmande vegetation - Trygghetskameror Nordmannatorget - Feriejobb i samverkan med Kungälv's bostäder
<p> I dialog med samverkande aktörer fortsatt arbete kring trygghetskameror på otrygga platser.</p>	<p>De trygghetskameror som kommunstyrelsen beslutade om i december 2020 har driftsatts enligt nedan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vita Fläcken - juni 2021 Skarpe Nord - september 2021 Nordmannatorget - oktober 2021 Utsida Kongahällcenter/resecentrum - oktober 2021 <p>Under hösten 2021 har säkerhetsenheten fått uppdrag att se över behov av kameraövervakning på Mimers hus samt Sandbackaskola. Sammanställning av underlag pågår inför beslut.</p>

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Utifrån trygghet och brottslighet beakta den fysiska miljön vid nybyggnation.</p>	<p>Vid planarbete genomförs sociala konsekvensanalyser där trygghet är en av beståndsdelarna. Det innebär att olika aspekter vägs in för att öka känslan av trygghet t.ex. genom att blanda boendeformer, minimera öppna parkeringsytor eller förbättra stråk i samband med nybyggnation. Byggnationer som uppenbart kommer leda till otrygghet rättas vid detaljprojektering. Det finns en tydlig medvetenhet att vid iordningsställande av vegetation inte skapa mörka platser samt maximera insyn (vid behov) på torgytor, grönområden, parkeringar samt cykelbanor. Trafik/gata/park har sedan tidigare fått ett uppdrag att ta fram en belyningsstrategi för kommunen.</p>

3.7.1.3 Organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället

Beskrivning

Enligt Polismyndigheten finns det tre olika typer av kriminella nätverk i Sverige. Det är löst sammansatta nätverk, kriminella organisationer samt familje- och släktbaserade nätverk. Dessa kriminella nätverk ägnar sig åt organiserad brottslighet, som påverkar samhället på många olika sätt. I narkotikans fotspår följer ofta annan kriminalitet och sociala problem. Handeln med stöldgods skapar en illegal marknad som hotar den legala. Den organiserade brottsligheten försöker på olika sätt skydda sin verksamhet från myndigheterna. Pengar, trakasserier, hot och våld kan ibland övertala tjänstemän att lämna ut viktig information vilket försvårar myndigheternas arbete. Trakasserier, hot och våld mot politiker, journalister och andra representanter för det öppna samhället kan på sikt hota demokratin.

3.7.1.3.1 Insats: Åtgärder mot organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Delta i myndighetsgemensamma insatser.</p>	<p>Kommunens miljöenhet har deltagit i en myndighetsgemensam arbetsplatskontroll januari 2022.</p>
<p>▶ Samverka med näringslivet, fastighetsbolag och fastighetsägare.</p>	<p>Kommunpolis och säkerhetssamordnare identifierade en viktig samverkanspart och hade ett samverkansmöte hösten 2020. Säkerhetssamordnare har haft kontakt med näringslivsutvecklare, hösten 2021, gällande ett möte med lokala fastighetsägare.</p>
<p>▶ Utökad samverkan med Polisen.</p>	<p>Samverkansmöte med kommunpolis, enhetschef bygglov samt miljöchef, januari 2022, för att utröna samverkansmöjligheter och nya kontaktvägar.</p>
<p>▶ Utifrån behov riktade utbildningsinsatser.</p>	<p>Ekobrottsmyndighetens checklista - "varningssignaler för oseriösa aktörer" skickades till Kungälvsbostäder, Förbo, Ytterbygg samt Adapta (Kongahällcenter) i mars 2021. Företagare i Kungälv informerades genom nyhetsbrev från näringslivsstrateg gällande ett webinarium : Organiserad brottslighet och kriminella miljöer - så skyddar du ditt företag. Webbinariet arrangerades av Ekobrottsmyndigheten, Länsstyrelsen i Västra Götaland samt Svenskt Näringsliv den 21 januari 2022.</p>
<p>▶ Ta fram riktlinjer för personsäkerhet.</p>	<p>Det finns i nuläget ingen färdig riktlinje för personsäkerhet. Säkerhetsenheten har vid olika skeenden jobbat med frågan. Ett förslag är att istället ta fram riktlinje för internt skydd med utgångspunkt från kommunens säkerhet och trygghetspolicy ks2019/1909. Det skulle innebära ett helhetsgrepp som minskar behov av antal styrdokument samt tydliggör kopplingen till säkerhets- och trygghetspolicyn.</p>

3.7.1.4 Våldsbejakande extremism

Beskrivning

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. I Sverige finns det i huvudsak tre våldsbejakande extremistiska rörelser:

- Den våldsbejakande högerextrema vit makt-miljön
- Den våldsbejakande vänsterextrema autonoma miljön
- Den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön.

Baserat på erfarenheter från både politisk och religiös extremism finns det stora likheter i radikaliseringsprocesserna. Flera faktorer påverkar om en person söker sig till våldsbejakande extremism. Det är dock i huvudsak sociala och känslomässiga orsaker som gör att man söker sig till extremism av olika former, snarare än det ideologiska. Det är därav av vikt att samhällets olika institutioner identifierar dessa personer i ung ålder för att ge de rätt stöd.

3.7.1.4.1 Insats: Motverka våldsbejakande extremism

Aktivitet	Kommentar
 Genomföra kompetensutveckling för delar av berörda medarbetare och chefer.	Centrum för våldsbejakande extremism (CVE) och Polisen bjöds in till Förvaltningsledning, april 2021, för att prata om samverkan samt sekretess. Sektor Trygghet och stöd fick i uppdrag att sprida information om sekretessbrytande regler samt samverkan inom myndighet. CVE hade ett möte med ledningsgruppen för Myndighet (ToS), juni 2021, gällande samverkan och sekretess. Enhetschef för vuxenheten fick i uppdraget att samordna en informationsträff med Första socialsekreterare och CVE inför planering av kommande dialog med handläggarna på APT där CVE deltar. Den 9 februari kommer CVE att träffa 1:e socialsekreterarna på socialtjänsten och hålla utbildning för dem. Säkerhetssamordnare informerade SSPF styrgrupp samt arbetsgrupp om våldsbejakande extremism i november 2021.
 Förvaltningen ska arbeta med riktade och förebyggande insatser som fokuserar på de kommundelar där våldsbejakande extremistiska rörelser, klanstruktur eller annan gängkultur och nätverk riskerar att få fotfäste.	Det förebyggande arbetet som sker idag är i grunden generell och utgår från ordinarie verksamhet. Utvecklingen av lokal våldsbejakande extremism följs upp kontinuerligt i det veckovisa lägesbildsarbetet samt vid särskilda möten med interna samt externa parter. I övrigt följs utvecklingen genom Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE) veckovisa omvärldsbevakning.
 Drabbade av extremism ska få stöd och trygghet. I akuta situationer kan stöd ges till dem som drabbats av våldsbejakande extremism enligt samma principer som för andra brottsoffer. I denna grupp inkluderas anhöriga.	Sedan mars 2021 finns information på kommunens hemsida kring våldsbejakande extremism, bland annat vart man ska vända sig för stöd och hjälp. Endast ett fåtal ärenden kommer till socialtjänsten årligen. Under 2021 avslutades ett skyddsärende.

4 Sammanfattning indikatorer och målområden

Sett till *programmets indikatorer* noteras en marginell minskning när det gäller antalet hushåll med sociala kontrakt eller annat typ av socialt boende (från 170 till 167). Utifrån målet behörighet till gymnasiet var Kungälvs kommun 2021 under uppsatt målvärde (86,5 % mot målvärde 92%) . När det gäller långtidsarbetslöshet var resultatet 2,4% mot målvärdet 1,5 %. Det är dock betydligt under genomsnittet för riket (4,6%) Resultat 2021 för långvarigt försörjningsstöd var 0,6% vilket är över målvärdet på 0,5% men fortsatt betydligt under genomsnittet för riket (1,3%).

Målområde Tidiga insatser för barn och unga - Via familjecentralen Fyren, Familjehuset Klippan, SSPF, närvaroteam och särskild undervisningsgrupp pågår ett aktivt arbete kring tidiga insatser. Det bedrivs ett aktivt förebyggande arbete i grundskolan och gymnasiet men relativt få insatser i de tidiga åren 0 - 6 år.

Målområde Hälsa - Inom förvaltningen och i samverkan med hälso- och sjukvården pågår olika hälsofrämjande satsningar utifrån både den fysiska och psykiska hälsan som till exempel suicidprevention och goda levnadsvanor. Vid nyprojektering och underhållsarbete tas hänsyn till att åtgärderna ska främja tillgänglighet och ökad fysisk aktivitet i närområdet. Det pågår också ett strukturerat arbete med enkelt avhjälpta hinder, att inventera och tillgänglighetsanpassa utemiljöer respektive kommunens lokaler samt anläggningar. Användning av digitala hjälpmedel samt ökad kompetens hos personalen främjar stöd, delaktighet och inflytande för personer med funktionshinder.

Målområde Boende - Kungälvs kommun har en kraftig nybyggnation av bostäder, vilket innebär god beredskap att motverka bostadslöshet. Sociala krav har ställts i samband med viss markanvisning. I Björkås fortlöper processen att utifrån detaljplanen bidra till ökad innanförskap. Olika insatser har genomförts för att öka tryggheten vid Komarken/Nordmannatorget via åtgärder i den fysiska miljön och genom nätverksträffar. Informationsinsatser för att främja boendekedjan bland äldre har genomförts.

Målområde Utbildning - Förvaltningen har en ny struktur för skolans systematiska kvalitetsarbete som möjliggör bättre uppföljning. Verksamheterna arbetar brett med att anpassa skolmiljön till alla elevers olika behov. Det gäller såväl den fysiska miljön med lokaler och hjälpmedel som den psykiska/psykosociala lärmiljön med normer, värden och bemötande. Den nya resursfördelningsmodellen ska bidra till att skolor i socioekonomiskt utsatta områden i högre grad tilldelas erforderliga struktureresurser. Kulturgarantin som införs under 2022 kommer att stärka barn- och ungdomars möjligheter att ta del av olika kulturaktiviteter.

Målområde Arbete och sysselsättning - Internt har förvaltningen har sett över sin egen organisation genom bildandet av Kompetenscentrum och utvecklat rekryteringsprocessen vid anställningar i kommunen. Exempel på samverkan med externa aktörer är Lokal Överenskommelse (LÖK) och inte minst den pågående satsningen på Samhällskontrakt. Totalt har 57 invånare i Kungälv tagit del av insatser från samverkanteamet inom Samordningsförbundet Älv & Kust. Under 2021 har 582 ungdomar 16-19 år erbjudits feriejobb. Satsningen på studier, introduktion och arbete (SIA) för målgruppen nyanlända i etablering innebär ett samlat stöd kring praktikplatser, extra-tjänster och tillsvidareanställning.

Målområde Demokrati och civilsamhälle - Flera digitala lösningar har tagits fram som ökar möjligheterna för medborgarna att delta i bland annat medborgastämmor och olika dialoger och även delta i olika kulturella arrangemang. En översyn av kommunens webbplats utifrån ett tillgänglighetsperspektiv är påbörjad. För att stödja föreningslivet finns nu ett nytt digitalt

boknings- och bidragssystem och en Riktlinje för föreningsstöd. Ett antal idéburna offentliga partnerskap är tecknade med olika aktörer. Barns och ungdomars inflytande och delaktighet ska stärkas genom det nybildade Ungdomsrådet.

Målområde Trygghet - Kommunen har en central del i det brottsförebyggande arbetet och det finns idag struktur och organisation för framdriften i samverkan med näringsliv och civilsamhället. Under 2021 har förvaltningen börjat med digitala trygghetsvandringar, haft dialogmöte kring trygghet med samhällskontraktets olika aktörer mm. Satsningen på en mötesplats för motorburen ungdom har gett god effekt. Kommunen och polisen har utvecklat sin samverkan mot våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället. Arbetet med att förebygga våld i nära relationer har utvecklats med kartläggning av pågående insatser, information och framtagande av en anvisning om våld i nära relationer. Rutiner för Drogfri Skola har tagits fram med fokus på att förebygga och upptäcka missbruk i ung ålder. Därtill har personal utbildats och information skickats till föräldrar.

5 Slutsats

Uppföljningen av Program Social Hållbarhet - ökat innanförskap med fyra underliggande planer ger en samlad bild av kommunens mångfald av satsningar och långsiktiga arbete som tillsammans stärker den sociala hållbarheten. Det pågår aktiviteter inom hela förvaltningen och i samverkan med civilsamhälle, näringsliv och andra aktörer. Det är både specifika, tidsbegränsade satsningar och långsiktigt arbete integrerat i den ordinarie verksamheten.

Vissa aktiviteter redovisas enbart här och ingen annanstans som exempelvis insatser via medborgarlöftet med polisen, personligt ombud, vårdsamverkan inom SIMBA, Samordningsförbundet Älv & Kust samt integrerad samverkan via Familjecentralen Fyren, Familjehuset Klippan, Framsteget och SSPF. Andra aktiviteter följs upp även i andra rapporter men presenteras här i sitt sammanhang för social hållbarhet. Uppföljningen synliggör både det stora antalet och bredden av de olika insatser som genomförs inom kommunens sektorer och också i samverkan med externa aktörer.

Programmet och dess underliggande planer har även bidragit till att ge en tydlig riktning för vad som ska göras. Framförallt planen Trygg i Kungälv har varit ett gott stöd och drivande kraft för kommunens trygghetsarbete. Uppföljning av funktionshinderplanens aktiviteter visar att i princip alla aktiviteter nu är en del av den ordinarie verksamheten

Under 2022 bör de fyra planernas aktiviteter genomlysas på sektorsnivå. I vissa fall kan det vara aktuellt att avsluta eller justera en aktivitet eller plan. Vid behov kan nya aktiviteter eller planer formuleras. Förslagsvis kompletteras Äldreplanen utifrån det samlade utvecklingsarbete som nu sker inom sektor Trygghet och Stöd.

Programmet och dess underliggande planer behöver levandegöras genom att informera internt om programmet och arbeta aktivt med programmets sju målområden i organisationen. Denna uppföljning kan då användas för att skapa en större medvetenhet om mål och pågående aktiviteter för att bättre utnyttja kommunens resurser och kompetenser.

Uppföljningen är en kvalitativ sammanfattning av Kungälvs kommuns arbete för social hållbarhet. Den synliggör det arbete som pågår och kan användas som underlag för att bedöma om rätt insatser görs och av rätt instans. Man kan däremot inte göra mer kvantitativa analyser av måluppfyllelse då programmet inte har indikatorer kopplade till respektive målområde. Enligt programmet ska dock *"uppföljning och ansvarsfördelning av programmets mål integreras i Kungälvs kommuns ordinarie system för uppföljning"* varför vissa indikatorer som ramar in social hållbarhet går att återfinna på annat håll, till exempel inom Agenda 2030. Uppföljningen av programmet för social hållbarhet kompletterar den årliga kartläggningen av Agenda 2030 men borde kunna kopplas ihop på ett tydligare sätt.

Innovationsprojektet SMASH, där Kungälvs kommun deltar i tillsammans med Mölndals stad och RISE, har som mål att utforma och testa en modell som ger politik och ledning bättre möjlighet att följa och styra mot sociala hållbarhetsmål. Resultat av projektet planeras till 2023. En möjlighet är att i en revidering av programmet Social Hållbarhet integrera en sådan systematisk modell för att få en starkare koppling mellan aktiviteter och önskad effekt.

Jämfört med när programmet togs fram har förvaltningen idag en bättre systematik för uppföljning med hjälp av IT-stödet Stratsys (exempelvis för intern kontroll, kvalitetsledning). Genom IT-stödet synliggörs att samma frågor besvaras och rapporteras i ett antal olika dokument och forum vilket skapar merarbete för såväl politiker som förvaltningen. Extra tydligt blir detta i kartläggningen av målen i Agenda 2030.